

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı**

TÜRKÇE DERSİ

(1-8. SINIFLAR)

ÖĞRETİM PROGRAMI

ANKARA 2015

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	3
PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI	4
PROGRAMIN GENEL AMACI	5
PROGRAMIN YAPISI	5
ÖĞRENME ALANLARI	6
DERS VE ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABINA ALINACAK METİNLERİN NİTELİKLERİ	8
İLK OKUMA YAZMA SÜRECİ	10
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
TÜRKÇE DERSİ 1. SINIF KAZANIMLARI	16
TÜRKÇE DERSİ 2. SINIF KAZANIMLARI	18
TÜRKÇE DERSİ 3. SINIF KAZANIMLARI	20
TÜRKÇE DERSİ 4. SINIF KAZANIMLARI	23
TÜRKÇE DERSİ 5. SINIF KAZANIMLARI	26
TÜRKÇE DERSİ 6. SINIF KAZANIMLARI	29
TÜRKÇE DERSİ 7. SINIF KAZANIMLARI	32
TÜRKÇE DERSİ 8. SINIF KAZANIMLARI	36
TÜRKÇE DERSİ 1-8. SINIFLAR KAZANIMLAR TABLOSU	39

TABLolar

Tablo 1. Sınıf Düzeyine Göre Temalar ve Konu Örnekleri	9
Tablo 2. Sınıf Düzeylerine Göre Ders Kitaplarında Yer Alacak Okuma ve Dinleme Metinlerinin Türleri ve Dağılımı	9

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Türkçe Dersi (1-8.Sınıflar) Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri sözlü iletişim, okuma ve yazma ile ilgili dil becerilerini ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak şekilde bilgi, beceri ve değerleri içeren bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır. Türkçe Dersi Öğretim Programı; dil becerilerinin ve yeterliliklerinin geliştirilmesini, diğer tüm alanlarda öğrenme, kişisel ve sosyal gelişme ile mesleki becerileri edinmenin ön şartı olarak kabul etmektedir. Bu temel kabulden hareketle Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu;

1. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanan,
2. Kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan, girişimcilik ve sorun çözme kapasitesi gelişmiş,
3. Bilimsel düşünen, anlayan, araştıran, inceleyen, eleştiren, sorgulayan ve yorumlayan,
4. Haklarını ve sorumluluklarını bilen, öz güveni yüksek, çevresiyle uyumlu, görüş ve tezlerini gerekçe ve kanıtlarla destekleyerek yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen,
5. Okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilen, sentezleyebilen, okuma ve öğrenmeden zevk alan,
6. Bilgi teknolojilerini güvenli bir şekilde kullanarak bilgi edinme, oluşturma ve paylaşma becerileri gelişmiş

bireyler yetiştirmektir.

Öğrencilerin zihinsel becerilerini geliştirme, iletişim kurma, duygu ve düşüncelerini ifade etme, bilgi edinmelerinde dilin yeri çok önemlidir. Dil ve zihinsel becerilerinin gelişimi; öğrencilerin olayları sorgulama, çok yönlü düşünme, değerlendirme, karar verme, sosyalleşme ve mesleki gelişim süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin küçük yaşlardan itibaren dil ve zihinsel becerilerini geliştirmek gerekmektedir. Sözlü iletişim, okuma ve yazma öğrenme alanlarındaki beceriler birbiriyle ilişkili ve bütünlük içinde ele alınmaktadır. Konuşma ve dinleme becerileri sözlü iletişim öğrenme alanı içinde işlenmektedir. Öğrenme alanlarının her birinde edinilen bilgi ve beceriler öğrenme sürecinde birbirini etkilemekte ve tamamlamaktadır. Örneğin okuma alanındaki "T6.2.14. Bilgilendirici metinlerde gerekçelerle ve kanıtlarla desteklenmiş görüşleri, gerekçelerle ve kanıtlarla desteklenmeyen görüşlerden ayırt eder." kazanımı ile "T7.2.14. Bilgilendirici metinde sunulan gerekçeleri ve kanıtları değerlendirir." kazanımı ve yazma alanındaki "T7.3.4.6. Görüşlerini destekleyen gerekçe/kanıtlar yanında, karşıt gerekçe/kanıtları da belirler ve bunlara atıfta bulunur." kazanımı birbirinden bağımsız olarak işlenemez. Bu durumda yazma alanındaki "T7.3.4.6." kazanımının gerçekleştirilmesi için öncelikle okuma alanındaki "T6.2.14." ve "T7.2.14." kazanımlarının gerçekleştirilmesi gerekir. Öğretim programının kendi yapısı içindeki bu örüntü uygulayıcılar tarafından dikkatle izlenmelidir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Türkçe öğretiminin yanında; düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar kazanımların yapısı ve hiyerarşisi, öğrencilerin "sözlü iletişim", "okuma" ve "yazma" alanlarında temel becerileri kazanmaları ile birlikte üst düzey bilişsel becerileri geliştirecek şekilde düzenlenmiştir. Örneğin ilköğretimin ilk yıllarında sözlü iletişim alanında konu dışına çıkmadan, önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşma beklenirken sonraki yıllarda topluluk önünde konuşmalar veya sunumlar için hazırlık yapma, konuşmasını hazırlamak için okuduklarına atıf yapma, konuşma/tartışma içinde ana fikri belirleme, sorgulama, konuyu özetleme gibi sarmal bir şekilde ilerleyen bir kazanım hiyerarşisi oluşturulmuştur.

PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Türkçe Dersi Öğretim Programı ile basılı ve elektronik ortamlarda dinlediklerini ve okuduklarını anlayan, kendilerini yazılı ve sözlü olarak ifade eden; eleştirel, yansıtıcı ve yaratıcı düşünen, millî, manevi ve evrensel değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Program; öğrencinin birikim, beceri ve gelişimini göz önünde bulunduran ve öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmış olup bütün kazanımlar sürekli gelişme ve ilerleme gösteren bir yapı içinde tasarlanmıştır. Programda öğrenme alanları, 1. sınıftan 8. sınıfa kadar bir bütün olarak düşünülmüştür. Program, öğrencilerin dilin zenginliklerini tecrübe ederek dil becerilerini geliştirmelerini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Program; öğrencilerin “sözlü iletişim”, “okuma” ve “yazma” öğrenme alanlarındaki kazanımlarla farklı türlerden metinler üzerinde çalışmalar yaparak anlama, anlamlandırma, değerlendirme ve sentezleme becerilerini geliştirmeye odaklanmıştır.

Programda öğrenme alanları “Sözlü İletişim”, “Okuma” ve “Yazma” olmak üzere üç ana başlık altında düzenlenmiştir. Bu programda dil bilgisi ile ilgili kazanımlar öğrenme alanları içinde sınıf seviyesine uygunluk gözetilerek 1. sınıftan 8. sınıfa kadar aşamalı olarak yapılandırılmıştır. Bu yaklaşımla dil bilgisi konularının ezberlenmesi yerine sezdirme ve uygulama yoluyla öğretilmesi amaçlanmıştır. Dil bilgisi, öğrenme alanlarıyla ilişkilendirilerek metin bağlamı içerisinde ele alınmalıdır.

Programda yöntem, teknik ve stratejiler kazanımlara götüren birer araç olarak değerlendirilmiştir. Öğretmenlerden, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için öğrenme ortamlarında yöntem, teknik, strateji öğretimine ve bunların kullanılmasına yönelik olarak gerekli yönlendirmeleri yapmaları beklenir. Dersin işlenişi sırasında bazı konuşma, dinleme, okuma ve yazma etkinlikleri özel bir hazırlık gerektirmezken bazı etkinlikler; öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve duyuşsal olarak hazırlık yapmalarını, etkinliğin amacını belirlemelerini, etkinlik için gerektiğinde teknolojiye de yararlanarak ön bilgiler edinmelerini ve notlar olarak taslaklar oluşturmalarını gerektirebilir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda:

1. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, iletişim, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik ve karar verme gibi temel becerilere yer verilmiştir.
2. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel beceriler ön plana çıkarılmıştır.
3. Okuma ve yazma kazanımları metin içi, metin dışı ve metinler arası okuma yoluyla anlam oluşturmaya sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır.
4. Öğrencilerin yaş, düzey, dil ve zihin gelişimleri göz önünde bulundurularak dil bilgisi, yazım kuralları, okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri ile ilgili kazanımlar artan bir yoğunluk ve derinlik içinde yapılandırılmıştır.
5. Tematik yaklaşım esas alınmış ve sınıf seviyeleri itibarıyla temalar belirlenmiştir.
6. İlk okuma-yazma öğretiminde “ses temelli cümle yöntemi” benimsenmiştir.
7. Yazı öğretimine birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazıyla başlanması ve bütün yazı çalışmalarının bitişik eğik yazı harfleriyle yapılması ve bütün sınıf seviyelerinde sürdürülmesi benimsenmiştir.

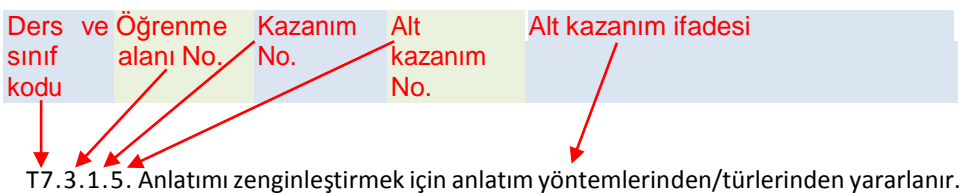
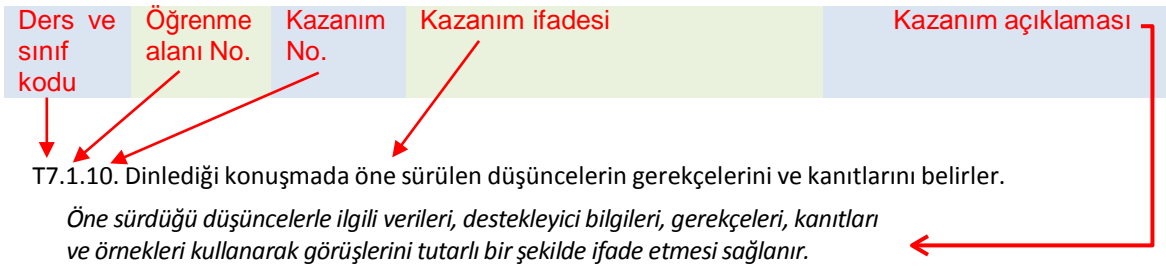
PROGRAMIN GENEL AMACI

Türkçe öğretiminin amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin;

1. Sözlü iletişim, okuma ve yazma becerilerini geliştirmek,
2. Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarını sağlamak,
3. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, yorumlama, analiz-sentez yapma ve değerlendirme becerilerini geliştirmek,
4. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarını; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerini sağlamak,
5. Okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmalarını sağlamak,
6. Duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerini sağlamak,
7. Bilimsel, yapıcı, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kendini ifade etme, iletişim kurma, iş birliği yapma, problem çözme ve girişimcilik gibi temel becerilerini geliştirmek,
8. Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmek,
9. Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek,
10. Çoklu medya ortamlarında aktarılanları sorgulamalarını sağlamak,
11. Kişisel, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmelerini sağlamak,
12. Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek,
13. Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanımalarını sağlamaktır.

PROGRAMIN YAPISI

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme alanları (1) Sözlü İletişim, (2) Okuma, (3) Yazma olmak üzere üç ana başlık altında düzenlenmiştir. Programın okunmasında "T" Türkçe dersini, T harfi ile birleşik yazılan ilk sayı sınıf seviyesini, ikinci sayı öğrenme alanı numarasını ve üçüncü sayı öğrenme alanı içindeki kazanım numarasını/sırasını; bir kazanım ile ilişkili alt kazanımların belirlendiği durumlarda ise kazanım numarasından sonra gelen dördüncü sayı, alt kazanım numarasını/sırasını göstermektedir. Kazanım ve alt kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

ÖĞRENME ALANLARI

Sözlü İletişim

Konuşma; bireyin sosyal hayatında iletişim kurmasını, bilgi ve birikimlerini paylaşmasını, duygu, düşünce, hayal ve gözlemlerini ifade etmesini sağlar. Programda, konuşma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin, Türkçenin estetik zevkine vararak ve zengin söz varlığından faydalanarak kendilerini doğru ve rahat ifade edebilmeleri, sosyal hayatta karşılaşacakları sorunları konuşarak çözebilmeleri, yorumlayıp değerlendirebilmeleri amaçlanmaktadır. Bu amaçlarla sözlü iletişim öğrenme alanında birikimlerden, çeşitli görsel ve işitsel materyallerden yararlanma, düşüncelerini mantık akışı ve bütünlük içinde sunma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflandırma, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirici kazanımlar oluşturulmuştur.

Sözlü iletişim öğrenme alanı, öğrencilerin çevreleriyle iletişim kurmaları, iş birliği yapmaları, ortak karar vermeleri ve karşılaştıkları sorunları çözmeleri açısından da önemlidir. Bu nedenle öğretmenin konuşma etkinliklerinde öğrencilerin her birinin ayrı ayrı söz almalarını sağlayarak onları bu çalışmalara katması gerekmektedir. Hayatın her alanında doğru, güzel, etkili konuşan ve konuşulanları doğru anlayıp yorumlayan bireylerin yetiştirilmesi, onların diğer dil becerilerinde de başarılı olmalarına bağlıdır. Bu nedenle sözlü iletişim öğrenme alanının okuma ve yazma öğrenme alanlarıyla desteklenmesi gerekmektedir.

Sınıf içinde konuşma veya tartışmalarda konuşma ve dinleme ile ilgili temel kurallara uyma, gerektiğinde ön hazırlıkların yapılması gibi konularda öğretmenlerin yeterli açıklamalarda bulunması ve yönlendirme yapması beklenir. Öğrencilerin zihinsel olarak hazırlanması ve yoğunlaşmasını sağlamak amacıyla çeşitli sorular sorulabilir. Öğrencilerin dinlediklerini iyi anlaması ve zihninde yapılandırması, dinleme sürecinin en önemli aşamalarıdır. Bu aşamalara gereken önem verilmeli ve çeşitli çalışmalar yapılmalıdır. Bu amaçla öğrencilere dinlediklerini zihninde canlandırma, dinlediklerinin konusunu, ana fikrini belirleme, dinlediklerinden hareketle ilişki kurma, çıkarımlar yapma, sonucu tahmin etme, dinlediklerini sınıflama, sorgulama, özetleme, değerlendirme ve arkadaşlarıyla paylaşma gibi etkinlikler yaptırılabilir. Bu etkinlikler öğrencilerin dinleme ve zihinsel becerilerini geliştirmede etkili rol oynar.

Sözlü iletişim öğrenme alanında kazanımların işlenişinde öğretmenin yönlendirme ve desteği ile gerektiğinde tekrar dinleme, beyin fırtınası, 5N1K, empati kurma, hikâyeleştirme, bilmediği kelimeleri sorma, görsellerden yararlanma, not alma, sonucu tahmin etme gibi yöntem teknik ve stratejiler kullanılır. Öğrencilerin bu stratejileri kullanma becerileri geliştirilmelidir. Yöntem teknik ve stratejilerin kullanımında sınıf seviyesi gözetilmelidir. Örneğin 1. sınıfta tekrar dinleme, 5N1K, zihinde canlandırma, sonucu tahmin etme gibi yöntem teknik ve stratejiler kullanılırken 2. sınıfta tekrar dinleme, 5N1K, empati kurma, hikâyeleştirme, bilmediği kelimeleri sorma; 3. sınıfta gerektiğinde tekrar dinleme, beyin fırtınası, 5N1K, empati kurma, hikâyeleştirme, bilmediği kelimeleri sorma, canlandırma, sonucu tahmin etme; 4.sınıfta gerektiğinde tekrar dinleme, beyin fırtınası, 5N1K, empati kurma, hikâyeleştirme, bilmediği kelimeleri sorma, görsellerden yararlanma, not alma, sonucu tahmin etme gibi yöntem teknik ve stratejiler kullanılabilir. Benzer şekilde 5-8. sınıflar düzeyinde de uygun yöntem, teknik ve stratejiler kullanılabilir.

Okuma

Okuma becerisi, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma ve eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır. Programda okuma öğrenme alanıyla öğrencilerin yazılı metinleri doğru, akıcı bir biçimde okuyabilmeleri, okuduklarını değerlendirip dönemin zihniyetini, kültürel, ekonomik, sanatsal, siyasi, ahlaki vb. değerleri nasıl yansıttığının farkında olarak okumayı bir alışkanlık hâline getirmeleri amaçlanmıştır.

Programda yer alan okuma öğrenme alanında; metinlerin anlaşılması ve çözümlenmesi, anlamlandırılması, okunan metinlerin değerlendirilmesi ve okumanın bir alışkanlık hâline dönüştürülmesine yönelik çeşitli kazanımlara yer verilmiştir. Okuma öğrenme alanındaki kazanımlar anlama, akıcı okuma ve söz varlığı olmak üzere üç alt grupta yapılandırılmıştır.

Yukarıda sözlü iletişim öğrenme alanı için belirtildiği şekilde, okuma öğrenme alanında da kazanımların işlenişinde öğretmenin yönlendirme ve desteği ile sınıf düzeyine uygun yöntem teknik ve stratejiler kullanılabilir.

Yazma

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yazma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimleri ile bir konuda görüşlerini ve tezlerini dilin imkânlarından yararlanarak yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazmayı kendini ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Uzun bir süreç isteyen yazma becerisinin kazanılması ve istenen amaçlara ulaşılması, ancak çeşitli ve özendirici yazma uygulamalarıyla mümkün olabilir.

Yazma becerisinin bilgi, birikim ve dili etkili kullanmayı gerektirdiği göz önüne alınarak bu sürecin konuşma ve dinleme, okuma ile ilgili çalışmalarla bütünleştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Hikâye, roman, şiir gibi türlerde ürün vermek, bireysel yetenek ve yaratıcılık gerektirse de öğrencilerin duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini doğru, açık, anlaşılır ve yazma kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazma tekniğine uygun bilgi ve beceriler kazandırılarak sağlanabilir. Bu düşünceden hareketle programda yazmayla ilgili olarak yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme, kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını kavrama ve uygulama ile ilgili amaçlara yönelik kazanımlar yer almaktadır. Öğretmen, farklı yöntemlere uygun etkinliklerle yazmayı öğrenciler açısından zevkli hâle getirerek yazma alışkanlığı kazanmalarına yardımcı olmalı, öğrencilerin hangi türlerde yazmaya yetenekli olduğunu belirleyerek onları başarılı olduğu türlerde yazmaya yönlendirmelidir.

Yazma çalışmalarının istenen amaçlara ulaşabilmesi için yazma çalışmalarının öğrenci tarafından gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerekir. Öğrenci yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları, anlatım akışında ve iç tutarlılığında uyumsuzluklar varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar veya düzenler. Ortaokul yıllarında öğrencilerin kendi çalışmalarını gözden geçirme yanında, akranlarının yazma çalışmalarını da öğretmen tarafından belirlenen kurallar ve ölçütler çerçevesinde inceleyerek yapıcı eleştiri ve öneriler geliştirebilir.

Yazma öğrenme alanında "süreç temelli yazma modeli" esas alınmıştır. Yazma kazanımları, birbiriyle ilişkili birçok becerinin art arda kullanılmasıyla gerçekleşen bir süreç şeklinde tasarlanmıştır. Hazırlıktan başlayıp paylaşmaya/yayımlamaya uzanan süreç, birkaç haftayı bulabileceği gibi daha uzun zaman da alabilir. Önemli olan, öğrenciye "süreç temelli yazma"nın aşamalarıyla ilgili beceriler kazandırmaktır.

DERS VE ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABINA ALINACAK METİNLERİN NİTELİKLERİ

Türkçe ders ve öğretmen kılavuz kitabına alınacak metinlerin aşağıdaki nitelikleri sağlaması gerekir:

1. Metinler, dersin amaç ve kazanımlarını gerçekleştirecek özelliklere sahip olmalıdır.
2. Metinler, öğrencilerin sınıf düzeylerine ve yaş seviyelerine uygun olmalıdır.
3. Metinler, öğrencilerin ruh dünyalarını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olmamalıdır.
4. Metinde geçen, yazarın ve dönemin özellikli söyleyişinde, imlasında değişiklik yapılmamalı; açıklama gereken yerlerde parantez içi ifadeler veya dipnotlar kullanılmalıdır. Türkçenin dönemsel ve tarihî değişimini gösteren “Oturmağa geldim.”, “Özür dilemekliğim icap eder.”, “Farkında olmıyarak çarptım.”, “Haluk’un Veda’nı okuyorum.” gibi özellikli söyleyişler ve yazımlar orijinal metindeki hâliyle muhafaza edilmelidir.
5. Alanda yaygın olarak kabul görmüş yazar ve eserlerden edebî değer taşıyan metinler alınmalıdır. Seçilen metinler ikincil aktarımlar yerine yazarının eserinden alınmalıdır. Ayrıca “Bu kitap için yazılmıştır.” ifadesini içeren metinler kullanılmamalıdır.
6. Bir sınıf seviyesi için seçilen bir metin, başka bir sınıf için kullanılmamalıdır.
7. Dünya edebiyatından seçilen metinler, doğru ve nitelikli çevirilerden alınmalıdır.
8. Seçilen metinler, öğrencilerin duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirecek; bilgi, beceri, dil ve estetik zevk düzeylerini geliştirecek nitelikte olmalıdır.
9. Bir sınıfta aynı sanatçıdan, farklı türlerde olmak koşuluyla en fazla iki metin alınabilir.
10. Roman, hikâye, tiyatro, destan gibi türlerin tamamı kitaba alınamayacağı için bu eserlerin en uygun kısmı veya kısımları kazanımlar da dikkate alınarak seçilmelidir. Metnin başında eserin seçilen bölümüne kadarki kısa özeti verilmeli, seçilen metnin eserin hangi bölümünden alındığına dair kısa bir açıklama yapılmalıdır. Seçilen metnin arkasından eserin sonraki bölümlerinin özeti verilmelidir.
11. Ders ve öğretmen kılavuz kitaplarına alınacak metinlerden eğitsel yönden uygun olmayan ifadeler metnin bütünlüğünü bozmamak kaydıyla çıkarılabilir.
12. Gazete haberi, reklam, dilekçe, tutanak ve öz geçmiş türlerinde özgün metinlerin yanı sıra ders kitabının yazarı/yazarları tarafından üretilen metinler de kullanılabilir. Bu türler dışında ders kitabı yazarları tarafından yazılan metinlere yer verilmez.
13. Bilgilendirici metinlerde tema ve kazanımlara uygun olarak metinlerin bütünlüğü ve tutarlılığı korunmak kaydıyla bazı bölümler çıkarılarak kısaltmaya gidilebilir. Çıkarılan bölümler parantez içinde üç nokta ile gösterilir.
14. Çeşitli metinler içinde yer alan kimi bağımsız ve kendi iç bütünlüğüne sahip anı, fıkra, anekdot vb. bölümler metin olarak seçilebilir. Seçilen bölümün künye bilgileri açık olarak verilir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda temalar ve hangi temanın hangi sınıf seviyesinde işleneceği aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1.Sınıf Düzeyine Göre Temalar ve Konu Örnekleri

Sınıf		1	2	3	4	5	6	7	8
Ders Saatleri		(10)	(10)	(8)	(8)	(6)	(6)	(5)	(5)
Tema	Konu Örnekleri								
Biz ve Değerlerimiz	Aile, büyüklerimiz, insan ilişkileri, dostluk, vefa, sadakat, merhamet, saygı, sevgi, paylaşma, dayanışma, yardımlaşma, arkadaşlık, sözünde durma, çalışkanlık, dürüstlük vb.	X	X	X	X	X	X	X	X
Dünya ve Çevre	Çevre, doğa, doğal afetler, bitkiler, hayvanlar, evren, zaman bilinci, mevsimler, gece, gündüz vb.	X	X	X	X	X	X	X	X
Millî Kültürümüz	Yurdumuz, özellikli şehirler, yerler, kültürel, tarihî vb. önemli mekânlar, geleneksel sporlar, gelenekler, dinî bayramlar, vatan, bayrak, millî bayramlar, tarihî şahsiyetler vb.	X	X	X	X	X	X	X	X
Millî Mücadele ve Atatürk	Millî mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, Çanakkale vb.	X	X	X	X	X	X	X	X
Vatandaşlık Bilinci	Eşitlik, özgürlük, sorumluluk, görev bilinci, adalet, hukukun üstünlüğü, çalışma, üretme, paylaşma, emeğin değeri, vergi bilinci, tüketici bilinci vb.	X	X	X	X	X	X	X	X
Sağlık, Spor ve Oyun	Temizlik, beslenme, ilk yardım, hastalıklardan korunma, ilaç kullanımı, spor, spor kültürü, dinlenme, eğlenme, oyun, geleneksel çocuk oyunları, bilgisayar oyunları vb.	X	X	X	X	X	X	X	X
Sanat ve Toplum	Sanat, estetik, insan ve toplum, müzik, resim, tiyatro, mimari eserler, sinema vb.					X	X	X	X
Bilim ve Teknoloji	Teknoloji, ulaşım, iletişim, haberleşme, sosyal medya, merak duygusu, keşif ve icatlar vb.	X	X	X	X	X	X	X	X

Tablo 2.Sınıf Düzeylerine Göre Ders Kitaplarında Yer Alacak Okuma ve Dinleme Metinlerinin Türleri ve Dağılımı

Metin Türleri	1.Sınıf		2.Sınıf		3-4.Sınıflar		5-6.Sınıflar		7-8.Sınıflar	
	Dinleme/izleme	Okuma	Dinleme/izleme	Okuma	Dinleme/izleme	Okuma	Dinleme/izleme	Okuma	Dinleme/izleme	Okuma
Hikâye edici	19	10	8	14	8	14	8	14	8	14
Bilgi verici	8	4	4	14	4	14	4	14	4	14
Şiir	8	4	2	8	2	8	4	8	4	8
Toplam metin sayısı	35	18	14	36	14	36	16	36	16	36

Birinci sınıfta haftada en az iki, sonraki sınıflarda en az bir ders saatinin dinleme ve konuşmaya ayrılması önerilir. Ancak öğretmen, dinleme/izleme ve konuşma etkinliğinin niteliğine bağlı olarak bir haftada iki ders saatini dinleme/izleme ve konuşma etkinliğine ayırabilir. Dinleme/izleme metinleri öğretmen kılavuz kitabında yer alır ve ses dosyası veya video dosyası olarak öğretmen kılavuz kitabı ekinde CD ile verilir. Öğretmen kılavuz kitabında dinleme/izleme ve okuma metinlerinin işlenişine ilişkin stratejiler verilerek kazanımların gerçekleştirilmesini sağlayacak biçimde yönlendirmeler yapılmalıdır. Dinleme/izleme metinlerinden, dinleme/izleme esnasında öğrencinin takip etmesi gerekenler veya öğrencinin bağımsız olarak dinleme izleme çalışması yapması önerilenler, öğrenci çalışma kitabında da yer almalıdır.

Birinci sınıfta ilk okuma ve yazma aşaması tamamlandıktan sonra işlenmek üzere ders kitabında Tablo 1’de belirtilen tür dağılımına uygun olarak 18 metin yer almalıdır. Diğer sınıflarda ise yıl boyunca her hafta için bir adet olmak üzere 36 metin yer almalıdır. Metinlerin sayı dağılımları hikâye edici metinler, bilgi verici metinler ve şiirler olmak üzere Tablo 2’de verilmiştir. Tablo 1’de belirlenen temalar için sınıf seviyesine göre hangi konularda metin işleneceği yazar tarafından belirlenecektir. Ayrıca Tablo 2’de belirtilen metin sayıları içinde kalmak kaydıyla hangi temada hangi metin türlerinin yer alacağı yazarın tercihinine bağlıdır. Örneğin, “Bilim ve Teknoloji” temasında şiir yerine bilgi verici ve hikâye edici metin daha fazla olabilir. Başka bir temada ise şiir türündeki metinlere daha fazla yer verilebilir. Ancak ilke olarak metin türlerinin temalar arasında dengeli bir şekilde dağılımının sağlanması esastır.

Metinler işlenirken sınıf düzeylerine göre türlerin dağılımına dikkat edilecektir. 1-4. sınıflar düzeyinde hikâye edici metinler kapsamında hikâye, masal, fabl, anı türlerinden; bilgi verici metinler kapsamında kronolojik sıralamaya, tanımlamaya/betimlemeye, karşılaştırmaya, sebep-sonuca ve problem çözmeye dayalı metin yapılarından örneklerle olabildiğince yer verilecektir. 5-8. sınıflar düzeyinde hikâye edici metinler kapsamında hikâye, masal, fabl, anı, destan, efsane, roman, tiyatro türlerinden; bilgi verici metinler kapsamında kronolojik sıralamaya, tanımlamaya/betimlemeye, karşılaştırmaya, sebep-sonuca ve problem çözmeye dayalı metin yapılarından ve gezi yazısı, deneme, eleştiri, söyleşi, köşe yazısı, makale, biyografi, otobiyografi, mülakat vb. türlerden örneklerle olabildiğince yer verilecektir. Bütün sınıflarda düzeye uygun şiirlere yer verilecektir.

İLK OKUMA YAZMA SÜRECİ

Geleceğin öğrencilerinin yetiştirilmesinde ilk okuma yazma öğretimi, basit düzeyde okuma ve yazma becerileri ile sınırlı değildir. Düşünme, anlama, sıralama, sorgulama, sınıflama, ilişki kurma, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesinde de ilk okuma yazma öğretiminin önemli bir işlevi vardır. Bu bağlamda Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaya dönük becerilerin kazandırıldığı bir okuma yazma öğretimi amaçlanmaktadır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda ilk okuma yazma öğretimine ayrı bir önem verilmiş ve “ses temelli cümle yöntemi” esas alınmıştır. Programda ilk okuma yazma öğretimi, Türkçe öğretiminin üç öğrenme alanı ile birlikte ele alınmış; içerik, yöntem ve uygulamaya ilişkin bilgiler verilmiştir.

“Ses temelli cümle yöntemi”ne göre ilk okuma yazma öğretimi aşağıdaki aşamalar izlenerek gerçekleştirilir:

1. İlk okuma yazmaya hazırlık
2. İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme
 - Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme
 - Harfi okuma ve yazma
 - Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma
 - Metin oluşturma
3. Bağımsız okuma ve yazma

İlk okuma yazma çalışmaları; sözlü iletişim, okuma ve yazma ile birlikte ele alınmalıdır. Bütün çalışmalar, 1. sınıf düzeyindeki kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik olarak düzenlenmelidir. Bütün yazı çalışmaları sekizinci sınıfa kadar bitişik eğik yazıyla yapılmalıdır.

Seslerin tamamı kavratıldıktan sonra ve temaya başlamadan önce en az iki hafta süreyle

öğretmenin rehberliğinde akıcı okuma düzeyini geliştirmek amacıyla okuma çalışmaları (sesli okuma, sesleri doğru çıkarma, vurgu-tonlama, anlamlı okuma, koro hâlinde okuma, metin üzerinde konuşma vb.) yapılmalıdır. Bu süreçte öğretmenler, bireysel farklılıkları göz önüne alarak akıcı okuma becerileri uygun düzeyde olan öğrencilerle tema çalışmalarını yürütebilir.

İlk okuma yazma öğretimi sürecinde; dört çizgi, üç aralıktan oluşan ve orta aralığı üst ve alt aralıktan daha geniş olan satırlar kullanılmalıdır.

Harflerin yazım çalışmaları yapılırken, ilk aşamada dış iki çizgi arası 1.7 cm, orta boşluk 7 mm, üst ve alt boşlukları 5mm olan satır ölçüleri kullanılabilir.

Yazma çalışmalarında aşamalı olarak dış iki çizgi arası 1.3 cm, orta boşluğu 5 mm, üst ve alt boşlukları 4mm olan satır ölçülerine inilmelidir.

Ses/Harf Grupları

SES/HARF GRUPLARI		
1. Grup	e, l, a, n	E, L, A, N
2. Grup	i, t, o, b, u	İ, T, O, B, U
3. Grup	k, ı, r, ö, s, ü	K, I, R, Ö, S, Ü
4. Grup	m, d, ş, y, c, z	M, D, Ş, Y, C, Z
5. Grup	ç, g, p, h	Ç, G, P, H
6. Grup	f, v, ğ, j	F, V, Ğ, J

Okuma yazma çalışmalarında bazı harflerin yazım şekilleri değiştirilmiştir:

- Küçük "f" harfi, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: *f*).
- Küçük "r" harfi, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: *r*).
- Küçük "s" ve "ş" harfleri, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: *s* ve *ş*).
- Büyük "L" harfi, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: *L*).
- Büyük "S" ve "Ş" harfleri, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: *S* ve *Ş*).
- Büyük "T" harfi, "kuyruğu sağa kıvrılarak" kendisinden sonra gelen küçük harfe bağlanmalıdır (Örnek: *T*).
- Büyük "D" harfi, tek hareketle yazılmalı, kendisinden sonra gelen küçük harfe bağlanmamalıdır (Örnek: *D*).
- Büyük harflerin yazımının özel isimlerle öğretilmesi önerilir.
Örnek: Ela, Lale, Ata, Ankara..vb
- Bitişik eğik yazıda "D, F, N, P, V" harfleri yazılış özelliği bakımından kendinden sonra gelen küçük harfle bağlanmaz.

Örnek: *Demet, Fatma, Nevin, Papatya, Vatan*

- Bitişik eğik yazıda büyük harflerle kelime yazılırken harfler birleştirilmez.

Örnek: *ANKARA*

- İlk okuma yazma öğretiminde birinci grup sesler verilirken ses-harf ilişkisi kavratılarak ağırlıklı olarak hece, ikinci grup sesler verilirken ağırlıklı olarak kelime, üçüncü grup sesler verilirken ağırlıklı olarak cümle, dördüncü grup seslerden sonra ağırlıklı olarak metin çalışmaları yapılmalıdır.
- Hece oluşturmada işlek hecelere öncelik verilmelidir.
- Bu yöntemde, hece ve kelime oluşturmaya ilgili yeterince çalışma yapılmalı ve Türkçenin sahip olduğu hece türlerinin tamamı kolaydan zora doğru (*a, al, la, yel, alt, Türk*) tanıtılmalıdır.
- Kelime türetmede Türkçenin ses özelliklerine uygun doğru hecelemeyi sağlayabilmek için açık heceye (*le, te, ta vb.*) ulaşıp daha sonra kelime oluşturmaya geçilmelidir (*le+e=le; e+le=ele, e le*).

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme öğrenme-öğretme sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Ölçme ve değerlendirmenin amacı, öğrencinin kazanımlara ulaşma düzeyini belirlemeye ve dil becerilerini geliştirmeye katkı sağlamaktır. Öğrenme sürecinin başlangıcında öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi, süreç içinde öğrenme ve gelişiminin izlenmesi ile öğrenme sürecinin sonucunda kazanımların gerçekleşme düzeylerinin belirlenmesi birbirini destekleyen ve tamamlayan ölçme ve değerlendirme etkinlikleri olarak ele alınmalıdır. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme alanlarının her birinde hazırbulunuşluk, süreç ve sonuç değerlendirmeleri uygulama ve uygulamanın bağlamı içinde değerlendirilmelidir.

Birinci sınıfta öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin belirlenmesinde okul öncesi eğitim alıp almadıkları da dikkate alınarak özellikle okuma ve yazma ile ilgili kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik etkinliklerde bilişsel ve psiko-motor beceriler bakımından gelişim düzeyinin değerlendirilmesi gerekir. Gelişim özelliklerinin çeşitlilik gösterdiği gruplarda öğrencilerin okuma ve yazmaya hazırbulunuşluklarının üzerinde bir güçlüğe maruz bırakılmamalarına dikkat edilmelidir. Bazı öğrencilerin okuma ve yazmaya geçmeleri daha uzun zaman alabilir. Bu dönemde öğrencilerin gelişim düzeylerinin üzerinde zorlanmaları, okuma ve yazmaya karşı olumsuz tutum geliştirmeleri yanında kalıcı olarak okuma ve yazma bozukluklarına da neden olabilir.

Ara sınıflarda öğretim yılı başında hazırbulunuşluğun ölçme ve değerlendirilmesinde bir önceki sınıf düzeyinde ve daha önceki sınıflar düzeyinde yer alan kazanımlar dikkate alınarak öğrencinin geriye dönük öğrenme haritasının çıkarılması gerekir. Sözlü iletişim, okuma, yazma öğrenme alanlarında daha önceki sınıf düzeylerine ait kazanımların sırası ve hiyerarşisi içinde geriye dönük olarak öğrenme eksiklikleri, yanlış öğrenmeler veya temel becerilerdeki eksikliklerin belirlenmesi ve giderilmesi sağlanmalıdır. Önceki yıllardan gelen öğrenme eksikliklerinin giderilmemesi daha sonraki öğrenmeleri engelleyebilir.

İlkokulda öğrencilerin dil becerilerinin gelişiminin sürekli olarak izlenmesi, her bir öğrenme alanında öğretmenin formel ölçme ve değerlendirme etkinliklerinden daha çok sınıf içi gözleme dayalı bir değerlendirme yapmasını gerektirir. Özellikle ilkokulun ilk üç sınıfında notla değerlendirme yapılmaması bu yaklaşımın uygulanmasını kolaylaştırır. Sözlü iletişim öğrenme alanında öğrencinin 1. sınıftan 4. sınıfa kadar aşamalı bir şekilde konuşmada temel kurallara uyma, göz teması kurarak iştirilebilir bir ses tonuyla konuşma, tonlamaları ve vurguları uygun kullanma, konuya odaklanma, uygun hitap ve nezaket ifadeleri kullanma, dinlediğini aktarma, özetleme, anlamlandırma gibi becerilerinin gelişimi gözlemlenmeli, izlenmeli ve tam öğrenmenin sağlanması için öğretim sürecinde gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Örneğin öğrencinin dinlediği/izlediği bir metin, sunum veya medya içeriği hakkında soru sorması ve soruları cevaplama ile ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin belirlenmesinde bir sınav formatı yerine, bu becerilerin kazanılmasını sağlayacak etkinliklerle bütünleşmiş ölçme ve değerlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda okuma öğrenme alanının kazanımları 1. sınıfta okumanın öğrenilmesine odaklanırken 2, 3 ve 4. sınıflarda aşamalı bir şekilde okuduğunu anlama, metin türlerini ayırt etme, okuduklarını canlandırma, görsellerle metin ilişkisini kavrama, metni bütünlük içinde anlama, metnin bölümleri/sahneleri arasındaki ilişkileri kavrama, kelimeleri kullanıldığı bağlam içinde anlamlandırma, akıcı bir şekilde okuma, yazarın bir görüşü veya konuyu gerekçe ve kanıtlarla nasıl desteklediğini anlama gibi becerilerin geliştirilmesini amaçlamaktadır. Süreç içinde yapılan ölçme ve değerlendirme çalışmalarında öğrenciye bu becerilerin bilgisini sormak yerine, becerilerin ne ölçüde edinildiğini sinamayla sağlayacak uygulamalar ve öğrenme deneyimleri oluşturulmalıdır.

Süreç içinde, ölçme ve değerlendirme çalışmalarında 1. sınıfta yazma öğrenme alanında öğrencilerin harfler, rakamlar ve matematiksel işaretleri tekniğine uygun yazma becerisi üzerinde durulmalıdır. Bu nedenle 1. sınıfta öğrencilerin yazma çalışmalarında öğretim esnasında anlık olarak izleme, geri bildirimde bulunma ve yönlendirme önem taşır. İlk yıl yazma öğretiminde hiçbir şekilde formel sınav biçiminde bir ölçme ve değerlendirme

yapılmamalıdır. 2, 3 ve 4. sınıflarda yazım kurallarına uyma ve noktalama işaretlerini doğru kullanma, anlam bütünlüğü içinde olayları oluş sırasına göre yazma, sayfa düzenine dikkat etme, metne uygun başlık yazma, içeriğe ve bağlama uygun doğru kelimeler seçme, oluşturduğu metinlere uygun çizim, grafik ve görsel kullanma becerilerinin ne ölçüde geliştiğini belirlemeye yönelik ölçme ve değerlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Öğrencilerin oluşturduğu metinler, öğretmen rehberliğinde kontrol edilerek metin üzerinde gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmalıdır. Ayrıca öğrencilerin kendi yazdıklarını kontrol ederek hatalarını belirleme ve düzeltmelerine yönelik uygulamalar yapılmalıdır. Yazma çalışmalarında öğretmenin yönlendirmesi ve desteği, ilk yıllarda daha fazla olmakla birlikte, sonraki yıllarda öğrencinin bağımsız çalışma ve karar verme becerilerini geliştirme amacıyla ihtiyatla ve kademeli olarak azaltılmalıdır.

Süreç içindeki ölçme ve değerlendirme çalışmalarında öğrenme eksikleri ve yanlışlıklar belirlendiğinde bu eksiklerin giderilmesi ve yanlışların düzeltilmesine yönelik düzenlemelerin öğrencilerin benlik algılarını olumsuz etkileyecek nitelikte ve yargılayıcı olmamasına dikkat edilmelidir. Bu nedenle eksiklerin giderilmesi ve yanlışların düzeltilmesi, öğrenciye müdahale şeklinde değil öğretim etkinliklerinin ve/veya içeriğin yeniden düzenlenmesi/öğretimi şeklinde olmalıdır. Örneğin T2.1.2.2. ve T3.1.2.2 kazanımlarında sözcükleri doğru telaffuz etme amaçlanmaktadır. Öğretmenin her yanlış telaffuza doğrudan müdahalesi ve bunun yanlış olduğunu belirtmesi öğrencinin konuşmaktan kaçınmasına sebep olabilir. Bunun yerine öğretmen aynı sözcüğü doğru telaffuz ederek öğrenciyi rencide etmeden yanlış düzeltebilir. İlk dört sınıfta yer alan kazanımların niteliği ve beceriler dikkate alınarak çoktan seçmeli testler kullanılmamalıdır. Bu durum öğretim materyallerinin hazırlanmasında da dikkate alınmalıdır.

Ortaokul sözlü iletişim öğrenme alanındaki kazanımlar, ilk dört sınıf kazanımları ile amaçlanan becerilerin geliştirilerek devam ettirilmesi yanında bazı yeni becerilerin de kazandırılmasını amaçlamaktadır. Sözlü iletişim öğrenme alanında 5-8. sınıflarda kademeli şekilde artan bir nitelikte öğrencilerden daha formel konuşma ve sunum yapmaları beklenmektedir. Ortaokul düzeyinde konuşma veya sunum; bir hazırlık yapmayı, çeşitli kaynaklardan bilgi edinmeyi, konuşmada veya sunumda kaynaklara atıfta bulunmayı, görüşlerini gerekçeler ve kanıtlarla desteklemeyi, sunacağı bilgileri sistematik bir sıra ve bütünlük içinde düzenlemeyi gerektirmektedir. Konuşma kazanımlarının gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi için ilgili becerilerin bu çerçevede değerlendirilmesi gerekir. Dinleme ile ilgili kazanımlarda dinlediğini bütünlük içinde anlama ve anlamlandırma, yeniden ifade etme, dinlediği bir metinde, izlediği bir sunum veya medya içeriğinde kurgu ile gerçeği ayırt etme, örtük mesajları anlama, sunulan görüşleri desteklemek için kullanılan gerekçe ve kanıtların yeterliliğini değerlendirme becerilerinin ne düzeyde kazanıldığını belirlemeye yönelik uygulamalar yapılır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 5-8. sınıf okuma öğrenme alanı kazanımları hayat boyu öğrenme ve istihdam edilebilirlik açısından kritik öneme sahip becerileri kapsamaktadır. Okuduğunu anlama, nesnel biçimde özetleme, bir işin veya işlemin basamaklarını doğru bir şekilde anlama, doğru bir şekilde alıntı ve aktarımlar yapma, doğrudan atıf yapma, öyküleyenin veya yazarın bakış açısının metni nasıl etkilediğini analiz etme, okuduğu bilgilerde gerekçe ve kanıtları sorgulama ve yargılama, imge olarak kullanılan sözcükleri kendi bağlamında anlamlandırma, performans veya sahne gösterimlerinde kurgu ile olguları ayırt edebilme, aynı konuda birbiriyle çelişen görüşlerin öznel bakış açılarından mı yoksa nesnel olgu farklılıklarından mı kaynaklandığını ayırt etme gibi bilgi ve beceriler, metinler üzerinden uygulamalar yoluyla ölçülmeli ve değerlendirilmelidir. Okuma öğrenme alanında 5-8. sınıflarda ölçme ve değerlendirmede bu becerilerin sınıflar arasında nasıl kademeli bir şekilde gelişerek yapılandırıldığının dikkate alınması gerekir. Örneğin 7. sınıfta "T7.2.14. Bilgilendirici metinde sunulan gerekçeleri ve kanıtları değerlendirir." ve "T7.2.18. İki farklı yazarın aynı konuda yazılmış aynı türdeki bilgilendirici metinlerini karşılaştırır." kazanımları ile 8. sınıfta "T8.2.15. Bilgilendirici metinde sunulan gerekçeleri ve kanıtları değerlendirir." kazanımları tam olarak gerçekleştirilmeden bu kazanımlardan daha üst düzeyde okuma becerisi ve bilişsel beceri gerektiren "T8.2.20. Aynı konu üzerinde birbiri ile çelişen

bilgileri/görüşleri analiz eder. *Birbiri ile çelişen bilgiler sunan iki farklı bilgilendirici metinde görüş farklılığının olgulardan mı yorum farklılığından mı kaynaklandığının belirlenmesi sağlanır.*” kazanımı tam olarak işlenemez ve gerçekleştirilemez. Burada kazanımlar arasında açık bir hiyerarşi ve öncelik-sonralık söz konusudur. Bu nedenle ölçme ve değerlendirmenin de kazanımlar ve kazanımların odaklandığı becerilerin öncelik-sonralık ilişkisine uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda 5-8. sınıf yazma öğrenme alanı kazanımları, öğrencinin bilgilendirici bir metin yazmada görüşlerini desteklemek için edindiği bilgileri gerekçeler/kanıtlar ve karşıt gerekçeler/kanıtlar ile birlikte değerlendirerek zihinsel bir bütünlük içinde bir metin yazabilmesini amaçlamaktadır. Diğer yandan öğrencilerin düş güçleri ile yazma becerilerini birlikte kullanarak öyküleyici metinler yazmaları ve öyküleyici metin yazma ile bilgilendirici metin yazmanın farklılıklarını kavramaları beklenmektedir. Burada açıkça görülmektedir ki yazma becerilerinin edinilmesi büyük ölçüde okuma becerilerinin düzeyi ile ilişkilidir. Bu ilişkiye göre, bir ölçme ve değerlendirme etkinliği içinde birden fazla öğrenme alanına ait kazanım ve beceriler ölçülebilir ve değerlendirilebilir. Öğrencinin hem okuduğunu anlaması, anlamlandırması, analiz etmesi ve değerlendirmesi hem de okuduklarından yeni bir bilgi oluşturmaya, bu bilgiyi eleştirel bir bakış açısıyla sentezleyerek yeniden ifade etmesi ve bunu yaparken de uygun biçimde alıntı ve atıflar yaparak alıntı ve atıfla ilgili bilimsel davranışları kazanması beklenmektedir. Bu becerilerle ilgili kazanımlar oldukça iddialı olup ortaokul seviyesinde edinilmesi, özellikle okuma, yazma ve bilim ahlakı ile ilgili tutumların geliştirilmesi açısından hayati önem taşımaktadır. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin bu becerilere odaklanması ve bu becerilerin uygulamalar yoluyla değerlendirilmesi gerekir.

Öz değerlendirme ve akran değerlendirme etkinlikleri, tüm öğrenme alanlarında kullanılabilir olmakla birlikte özellikle yazma öğrenme alanında yazma becerilerinin geliştirilmesinin ayrılmaz bir parçası olarak kullanılmalıdır. Öğrencilerin kendi yazdıklarını gözden geçirmeleri; yazdıklarını anlam, yazım ve noktalama, metin akışı, metnin iç tutarlılığı, metnin bölüm/sahne veya paragrafları arasındaki uyumu gibi yönleriyle değerlendirmeleri ve metni geliştirmeleri bir öz değerlendirme etkinliği olarak öğrenmeyi destekler ve yazma becerilerinin mükemmelleştirilmesine katkı sağlar. Benzer şekilde öğrenciler, öğretmen tarafından belirlenmiş ölçütler ve bir çerçeve dâhilinde akranlarının yazdıklarını değerlendirebilirler. Öz değerlendirme ve akran değerlendirme adına yapılan ancak öğrenme amaçlarına katkı sağlamayan, formlara veya derecelendirme ölçeklerine indirgenmiş uygulamalardan uzak durulmalıdır.

Öğrenme sürecinin sonunda yapılacak ölçme ve değerlendirme; kazanımların ne düzeyde gerçekleştiği, kazanımların kapsadığı bilgi ve becerilerin ne ölçüde edinildiği ile ilgili bilgi edinmemizi sağlar. Sonuç değerlendirmede kazanımların öngördüğü bilgi ve becerilerin dengeli bir şekilde temsil edilmesi gerekir. Sonuç değerlendirmenin daha çok bilgi yoğunluklu olması, okuldaki Türkçe öğretimi ve öğreniminin de giderek daha çok bilgi odaklı hâle gelmesi sonucunu doğurur. Türkçe öğretiminin ve öğreniminin programın öncelik ve önem verdiği; anlam çıkarma, analiz, sentez ve değerlendirme yapmayı gerektiren üst düzey sözlü iletişim, okuma ve yazma becerilerine odaklanması, önemli ölçüde sonuç değerlendirme etkinliklerinin yöntemine ve içeriğine bağlı olacaktır. Bu nedenle sonuç değerlendirmede içeriğin hem öğrenme alanları arasındaki dağılımında hem de her bir öğrenme alanı içinde bilgi ve becerilerin temsilî dağılımında denge gözetilmesi gerekmektedir.

TÜRKÇE DERSİ 1. SINIF KAZANIMLARI

T1.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T1.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden, seviyesine uygun cümleler kurar.

T1.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T1.1.2.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T1.1.2.2. Konuşmalarında kelimeleri doğru telaffuz eder.

T1.1.2.3. Konu dışına çıkmadan önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur.

Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.

T1.1.3. Tanıdığı kişileri, yerleri, bildiği olayları anlatır ve bunlarla ilgili düşünce ve duygularını ifade eder.

Olayları oluş sırasına göre anlatması sağlanır.

T1.1.4. Topluluk önünde konuşur.

T1.1.5. Düşüncelerini ve duygularını daha iyi ifade edebilmek için uygun yerlerde çizimler, resimler vb. görselleri kullanır.

T1.1.6. Dinlediklerinde vurgulanan sesi tanır, ayırt eder; seslerle harfleri, heceleri, sözcükleri ve görselleri eşleştirir.

T1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T1.1.8. Dinlediklerinde ve izlediklerinde gerçek ve hayal unsurlarını ayırt eder.

T1.1.9. Metni takip ederek dinler.

T1.1.10. Dinledikleri ve izlediklerinde geçen yönergeleri takip eder ve uygular.

T1.1.11. Dinlediği şiiri düz yazıdan ayırt eder.

T1.1.12. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili günlük hayattan örnekler verir.

T1.1.13. Kısa bir hikâyeyi, masalı, olayı ve durumu dramatize eder.

T1.1.14. Konuşmacının sözlü olmayan (jest, mimik ve beden dili vb.) mesajlarını anlar.

T1.2. OKUMA

İlk Okuma

T1.2.1. Sesleri hissederek, tanır ve ayırt eder.

T1.2.2. Harfleri tanır ve doğru seslendirir.

T1.2.3. Hece, kelime ve cümleleri akıcı bir şekilde okur.

T1.2.4. Kısa metinleri vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okur.

T1.2.5. Metni canlandırarak okur.

T1.2.6. Düzeyine ve konuya uygun görsel okuma yapar.

İlk okumada metinler, öğrenci okumaya geçinceye kadar öğretmen tarafından okunur ve kazanımlar okunan metin üzerinden işlenir. Bu metinler hikâye edici ve/veya bilgilendirici metinler olabilir.

Anlama

Anlama ile ilgili kazanımlar öğretmenin yönlendirmesi ve desteği ile gerçekleştirilir.

- T1.2.7. Okuduğu metnin ana hatları hakkında sorular sorar ve soruları cevaplar.
- T1.2.8. Okuduğu metni ana hatlarıyla yeniden anlatır.
- T1.2.9. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.
- T1.2.10. Bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını öğrenmek için soru sorar.
- T1.2.11. Şiiri düz yazıdan ayırt eder.
- T1.2.12. Metinle birlikte sunulan görsel öğeleri anlamlandırır ve ilişkilendirir.
- T1.2.13. Metinlerde anlatılanları oluş sırasına göre sıralar.

Akıcı Okuma

- T1.2.14. Düz metin ve şiirleri okur ve grup okumalarına aktif olarak katılır.
- T1.2.15. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
- T1.2.16. Vurgu ve tonlamalara dikkat ederek, işitilebilir bir ses tonuyla okur.
- T1.2.17. Parmakla takip etmeden, uygun hızda okur.

Söz Varlığı

- T1.2.18. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir.

Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer araçlar kullanılacaktır.

T1.3. YAZMA

Öğretmenin desteği ve yönlendirmesi ile;

- T1.3.1. Yazma materyallerini uygun biçimde kullanarak çeşitli boyama/çizgi çalışmaları yapar.
- T1.3.2. Harfleri, rakamları ve matematiksel işaretleri tekniğine uygun yazar.
- T1.3.3. Bitişik eğik yazıyı kullanarak okunaklı hece ve kelimeler yazar.
- T1.3.4. Büyük harf, nokta, soru işareti, kısa çizgi ve kesme işaretini uygun yerlerde kullanır.
- T1.3.5. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.
- T1.3.6. Dikte yoluyla, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yapar.
Sayfa ve yazım düzeninin sağlanmasına dikkat edilir.
- T1.3.7. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
- T1.3.8. Yazdıklarını kontrol ederek ifade, harf, noktalama gibi yanlışları varsa bunları belirler ve düzeltir.
- T1.3.9. Yazdıklarını paylaşır.

TÜRKÇE DERSİ 2. SINIF KAZANIMLARI

T2.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T2.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden, seviyesine uygun cümleler kurar.

T2.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T2.1.2.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T2.1.2.2. Konuşmalarında kelimeleri doğru telaffuz eder.

T2.1.2.3. Konu dışına çıkmadan önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur.

Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.

T2.1.3. Tanıdığı kişileri, yerleri, bildiği olayları anlatır ve bunlarla ilgili düşünce ve duygularını ifade eder.

Olayları oluş sırasına göre anlatması sağlanır.

T2.1.4. Topluluk önünde konuşur.

T2.1.5. Bir masalı veya olayı ana hatlarıyla anlatır.

Masallar veya metinlerle birlikte resimler vb. görselleri kullanarak bir olayı, düşünceyi ve duyguyu ifade etmesi sağlanır.

T2.1.6. Basit resimlerden anlamlar çıkarır ve bunları birbirine bağlayarak bir olayı açıklar.

T2.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T2.1.8. Dinlediklerinde ve izlediklerinde gerçek unsurları ve hayal unsurlarını ayırt eder.

T2.1.9. Metni takip ederek dinler.

T2.1.10. Dinlerken/izlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder.

T2.1.11. Verilen yönergeleri takip eder ve uygular.

T2.1.12. Dinlediği/izlediği bir okuma metni, sözel sunum veya medya içeriği hakkında sorular sorar ve sorulan sorulara cevap verir.

T2.1.13. Dinlediklerini zihninde canlandırarak olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.

T2.1.14. Kısa bir hikâyeyi, masalı, olayı ve durumu dramatize eder.

T2.1.15. Konuşmacının sözlü olmayan (jest, mimik ve beden dili vb.) mesajlarını anlar.

T2.2. OKUMA

Anlama

T2.2.1. Okuduklarının konusunu belirler.

T2.2.2. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap arar.

T2.2.3. Okuduğu metni ana hatlarıyla anlatır.

T2.2.4. Görseller, yazılı metinler ve medya metinlerinden ne anladığını ifade eder.

T2.2.5. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.

T2.2.6. Okuduğu metindeki olayları ve işlemleri oluş sırasına göre açıklar.

Bir işin yapılmasında işlem basamaklarının açıklanması sağlanır.

T2.2.7. Okuduğu metinde önemli noktaları fark eder.

Önemli noktalara (büyük harfle yazılı, renkli, altı çizili, koyu vb) ve alt başlıklara dikkat etmesi sağlanır.

T2.2.8. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için başlıklar, sözlük ve içindekiler gibi öğeleri bilir ve kullanır.

T2.2.9. Bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir.

T2.2.10. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.

Akıcı Okuma

T2.2.11. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T2.2.12. İşitilebilir bir ses tonuyla okur, vurgu ve tonlamalara dikkat eder.

T2.2.13. Parmakla takip etmeden, sınıf düzeyine uygun hızda okur.

T2.2.14. Türün özelliklerine uygun okur.

T2.2.15. Bir diyalogu kahramanları canlandırarak okur.

T2.2.16. Şiiri düz yazıdan ayırt eder.

Söz Varlığı

T2.2.17. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir.

Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer araçlar kullanılacaktır.

T2.2.18. Kelimelerin zıt ve eş anlamlılarını bulur.

T2.3.YAZMA

T2.3.1. Büyük harf, nokta, virgül, ünlem, soru işareti, kısa çizgi ve kesme işaretini uygun yerlerde kullanır.

T2.3.2. Harf, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.

T2.3.3. Anlamalı ve kurallı cümleler yazar.

T2.3.4. Herhangi bir olayı ve etkinliği oluş sırası içinde yazar.

T2.3.5. Herhangi bir işin yapılmasını oluş sırası içinde yazar.

T2.3.6. Dikte yoluyla, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yapar.

T2.3.7. Duygu ve düşüncelerini yazarak ifade eder.

T2.3.8. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır.

ör.: ve, veya, çünkü vb.

T2.3.9. Yazdıklarını kontrol ederek ifade, harf, noktalama gibi yanlışları varsa bunları belirler ve düzeltir.

T2.3.10. Yazdıklarını paylaşır.

TÜRKÇE DERSİ 3. SINIF KAZANIMLARI

T3.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T3.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden, seviyesine uygun cümleler kurar.

T3.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T3.1.2.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T3.1.2.2. Konuşmalarında kelimeleri doğru telaffuz eder.

T3.1.2.3. Konu dışına çıkmadan, önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur.

Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.

T3.1.3. Tanıdığı kişileri, yerleri, bildiği olayları anlatır ve bunlarla ilgili düşünce ve duygularını ifade eder.

Olayları oluş sırasına göre anlatması sağlanır.

T3.1.4. Topluluk önünde konuşur.

T3.1.5. Bir masalı, hikâyeyi, olayı ve durumları ana hatlarıyla anlatır.

Masallar veya metinlerle birlikte resimler vb. görselleri kullanarak bir olayı, düşünceyi ve duyguyu ifade etmesi sağlanır.

T3.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T3.1.7. Dinlediklerinde/izlediklerinde gerçek unsurları ve hayal unsurlarını ayırt eder.

T3.1.8. Verilen yönergeleri takip eder ve uygular.

T3.1.9. Dinlediği/izlediği bir okuma metni, sözel sunum veya medya içeriği hakkında sorular sorar ve sorulan sorulara cevap verir.

T3.1.10. Dinlediklerini zihninde canlandırarak olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.

T3.1.11. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.

Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme vb. çıkarımlar üzerinde durulur.

T3.1.12. Kısa bir hikâyeyi, masalı, olayı ve durumu dramatize eder.

T3.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan (jest, mimik ve beden dili vb.) mesajlarını anlar.

T3.2. OKUMA

Anlama

T3.2.1. Okuduklarının konusunu, ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T3.2.2. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap arar.

T3.2.3. Metinle ilgili soru sorar ve sorulan sorulara cevap verir.

T3.2.4. Okuduğu fabl, masal veya hikâyeyi anlatır.

T3.2.5. Metnin vermek istediği mesajı veya değerleri belirleyerek bunların nasıl aktarıldığını açıklar.

T3.2.6. Hikâye, drama veya şiirde bölüm, sahne veya dörtlük gibi terimleri kullanarak bir sonraki kısmın bir önceki üzerine nasıl kurgulandığını belirtir.

- T3.2.7. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.
- T3.2.8. Hikâye edici, bilgilendirici ve şiir gibi metinleri ayırt eder.
- T3.2.9. Metindeki kahramanların olaylara/konuya bakış açılarını belirler ve kendi bakış açısını ifade eder.
- T3.2.10. Metindeki olayları sırasına göre açıklar.
- T3.2.11. Metindeki işlemin veya yönergenin basamaklarını sıralar.
- T3.2.12. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.
- T3.2.13. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.
Görsellerin metinde aktarılan anlama nasıl katkı sağladığını (duygu oluşturma, kahramanların veya yerlerin özelliklerini vurgulama vb.) açıklaması sağlanır.
- T3.2.14. Bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir.

Akıcı Okuma

- T3.2.15. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okur.
- T3.2.16. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder.
Öğrenciyi zorlamamak kaydıyla seviyeye uygun, edebî değeri olan bazı şiirleri ezberleme çalışmaları yaptırılır.
- T3.2.17. Şiiri ve düz yazıyı türün özelliklerine göre okur.
- T3.2.18. Bağımsız olarak hikâye, drama ve şiirleri okur ve anlar.
- T3.2.19. Parmakla takip etmeden, uygun hızda sesli veya sessiz okur.

Söz Varlığı

- T3.2.20. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarını öğrenir.
Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, sözlük, deyimler ve atasözleri sözlüğü, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer araçlar kullanılacaktır.
- T3.2.21. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur.
- T3.2.22. İsim ve fiilleri ayırt eder.
- T3.2.23. Çekim eklerinin işlevlerini bilir.
Çoğul ekleri ve ismin durum ekleri verilir.

T3.3.YAZMA

- T3.3.1. Büyük harf, nokta, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretini uygun yerlerde kullanır.
- T3.3.2. İkilemeleri, soru ekinin yazımını bilir, satır sonunda kelimeleri uygun şekilde böler.
- T3.3.3. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar.
- T3.3.4. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar.
- T3.3.5. Duygu ve düşüncelerini yazarak ifade eder.

T3.3.6. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır.

ör.: ama, önce, sonra, örneğin, gibi vb.

T3.3.7. Olaylar arasındaki anlam ilişkilerine dikkat ederek yazar.

T3.3.8. Anlamlı ve kurallı cümlelerle bilgilendirici metin yazar.

T3.3.9. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için sınıf seviyesine uygun çizim, grafik ve görseller kullanır.

T3.3.10. Yazdıklarını kontrol ederek varsa anlam bütünlüğünü bozan ifadeleri, yazım ve noktalama hatalarını belirler ve bunları düzeltir.

T3.3.11. Yazdıklarını paylaşır.

TÜRKÇE DERSİ 4. SINIF KAZANIMLARI

T4.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T4.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden cümleler kurar.

T4.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T4.1.2.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T4.1.2.2. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek, akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.

T4.1.2.3. Konu dışına çıkmadan, önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur/tartışır.

Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.

T4.1.2.4. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulan sorulara cevap verir.

T4.1.2.5. Konuşmada/tartışmada ifade edilen fikirleri toparlar, konuşmalarından ne anladığını ve kendi düşüncelerini ifade eder.

T4.1.3. Hazırlıklı konuşma yapar.

Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu için hazırlık yapması; gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, prova yapması ve sunması sağlanır.

T4.1.4. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T4.1.5. Okunan bir metni, medya içeriğini veya sözel sunumu kendi ifadeleriyle anlatır.

Medya içeriklerine güvenli erişim ve bunları güvenli kullanma; güvenilir olan kaynaklardan bilgi edinme, bilgilerini paylaşmada güvenlik önlemleri vb. üzerinde durulur.

T4.1.6. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.

T4.1.7. Dinlediği/izlediği bir okuma metni, sözel sunum veya medya içeriği hakkında soru sorar ve sorulan sorulara cevap verir.

T4.1.8. Dinlediklerini zihninde canlandırarak olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.

T4.1.9. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.

Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme vb. çıkarımlar üzerinde durulur.

T4.1.10. Konuşmacının sözlü olmayan (jest, mimik ve beden dili vb.) mesajlarını anlar.

T4.2. OKUMA

Anlama

T4.2.1. Okuduklarının konusunu, ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T4.2.2. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap arar.

T4.2.3. Metinle ilgili soru sorar ve sorulan sorulara cevap verir.

T4.2.4. Metinlerdeki örnekler ve ayrıntılara gerektiğinde atıflar yaparak metni yorumlar.

T4.2.5. Metin türleri arasındaki farkı belirler.

T4.2.6. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.

T4.2.7. Okuduğu metindeki gerçek anlamlı, mecaz anlamlı ve terim anlamlı sözcükleri belirler.

T4.2.8. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark

eder.

T4.2.9. Hikâye, drama veya şiirde bölüm, sahne veya dörtlük gibi terimleri kullanarak bir sonraki kısmın bir önceki üzerine nasıl kurgulandığını belirtir.

T4.2.10. Metinler arası karşılaştırma yapar.

Metinlerde temaları, konuları, olayları, karakterleri karşılaştırması sağlanır.

T4.2.11. Hikâyenin anlatıcısını belirler.

Birinci kişi tarafından aktarılan/öykülenen ile üçüncü kişi tarafından aktarılan/öykülenen metinler arasında anlatım farklılığını belirlemesi sağlanır.

T4.2.12. Metindeki olayları sırasına göre açıklar.

T4.2.13. Metindeki işlemin veya yönergenin basamaklarını sıralar.

T4.2.14. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.

T4.2.15. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.

Görsel, sözel, grafik, tablo, çizelge ve benzeri biçimlerde sunulan bilgilerin metnin anlaşılmasına nasıl katkı sağladığını açıklayarak bu bilgileri yorumlaması sağlanır.

T4.2.16. Bir metinde bilmediği sözcük ve sözcük gruplarını belirleyerek bunların anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir.

Akıcı Okuma

T4.2.17. Bağımsız olarak farklı metin türlerini okur ve anlar.

Öğrenciyi zorlamamak kaydıyla bazı şiirleri ezberleme çalışmaları yaptırılır.

T4.2.18. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okur, vurgu ve tonlamalara dikkat eder.

T4.2.19. Uygun hızda sesli veya sessiz okur.

T4.2.20. Metin türünü dikkate alarak okur.

Söz Varlığı

T4.2.21. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir.

Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer araçlar kullanılacaktır.

T4.2.22. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur.

T4.2.23. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T4.2.24. Kelime ve kavramların cümle içinde kazandığı anlamı bilir.

T4.2.25. Varlıklara verilmişlerine göre isimleri ayırt eder.

T4.2.26. Çekim eklerinin işlevlerini bilir.

İyelik ekleri ve fiil çekim ekleri verilir.

T4.2.27. Kısaltmaları ve bunların eklerini doğru okur.

T4.2.28. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

Kelime türetmenin mantığı kavratılır, yapım ekleri ezberletilmez.

T4.3. YAZMA

T4.3.1. Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru eki, nokta, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işaretini uygun yerde/doğru kullanır.

T4.3.2. Soru ekini, “de” ve “ki” bağlaçlarını, sayıları, pekiştirmeli sözleri ve kısaltmaları doğru

yazar; satır sonunda kelimeleri uygun şekilde böler.

T4.3.3. Anlamlı ve kurallı cümlelerle bilgilendirici ve hikâye edici metin yazar.

T4.3.3.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur.

T4.3.3.2. Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir.

T4.3.3.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır.

T4.3.3.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar.

T4.3.3.5. Anlatımı zenginleştirmek için benzetme, kişileştirme, örnek gösterme gibi yöntemlerden yararlanır.

T4.3.3.6. Metne uygun bir başlık belirler.

T4.3.4. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar.

T4.3.5. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama ögelerini kullanır.

ör.: ancak, özellikle, daha sonra, sonunda, örneğin, farklı olarak, için, bu yüzden, böylece, sonuç olarak vb.

T4.3.6. İçeriğe uygun, doğru kelimeler seçerek kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kullanır.

T4.3.7. Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri ve çoğul eki) yerinde kullanır.

T4.3.8. Yazılarında, isimleri cümledeki işlevlerine uygun kullanır.

T4.3.9. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için uygun çizim, grafik ve görseller kullanır.

T4.3.10. Yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar/düzenler.

Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama hataları ile sınırlı tutulur.

T4.3.11. Yazdıklarını paylaşır.

TÜRKÇE DERSİ 5. SINIF KAZANIMLARI

T5.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T5.1.1. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T5.1.1.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T5.1.1.2. Konuşmasında uygun hitap ifadeleri ve nezaket sözcükleri kullanır.

T5.1.1.3. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.

T5.1.1.4. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.

T5.1.1.5. Konuşmada/tartışmada ifade edilen fikirleri toparlar, konuşmalardan ne anladığını ve kendi düşüncelerini ifade eder.

Konuşmanın akışı içinde bir önceki konuşan kişinin veya daha önce konuşanların ifade ettiği noktalarda aynı görüşte olduğu veya önemli gördüğü hususları belirterek kendi görüşünü ifade etmesi sağlanır.

T5.1.2. Hazırlıklı konuşma/sunu yapar.

Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, prova yapması ve sunması sağlanır.

T5.1.3. Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.

T5.1.4. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.

T5.1.5. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki ana fikri/ana duyguyu belirler.

T5.1.6. Dinlediklerini/izlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.

T5.1.7. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar vb. üzerinde durulur.

T5.1.8. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

Dinledikleri ve izlediklerindeki önemli ve önemsiz noktaları belirleme ve önemli noktaları birleştirmeye yönelik çalışmalar yaptırılır.

T5.1.9. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili görüşlerini mantıksal sıra içerisinde açıklar.

T5.1.10. Dinlediklerinde gerçek ve kurgu olanı ayırt eder.

T5.1.11. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.

T5.1.12. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T5.2. OKUMA

Anlama

T5.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T5.2.2. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T5.2.3. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.

T5.2.4. Metni yorumlarken metinden aktarımlar yapar.

T5.2.5. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır .

T5.2.6. Metinler arası karşılaştırma yapar.

Metinlerde temaları, konuları, olayları, karakterleri karşılaştırması sağlanır.

T5.2.7. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.

Ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak gibi yönlendirici ifadeleri bulması sağlanır.

T5.2.8. Hikâye, drama veya şiirde bölümlerin, sahnelerin veya dörtlüklerin metnin bütününde nasıl ilişkilendirildiğini veya birbirini tamamladığını açıklar.

T5.2.9. Gerçek ve kurguyu ayırt eder.

T5.2.10. Çoklu medya kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

Medya kaynakları; edu, gov, com, org vb. ele alınacaktır.

T5.2.11. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.

T5.2.12. Okuduğu metnin türünü belirler.

T5.2.13. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.

Görsel, sözel, grafik, tablo, çizelge ve benzeri biçimlerde sunulan bilgilerin metnin anlaşılmasına nasıl katkı sağladığını açıklayarak bu bilgileri yorumlaması sağlanır.

Akıcı Okuma

T5.2.14. Bağımsız olarak metin türlerini uygun hızda okur.

Öğrenciyi zorlamamak kaydıyla bazı şiirleri ezberleme çalışmaları yaptırılır.

T5.2.15. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okur, vurgu ve tonlamalara dikkat eder.

T5.2.16. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek, uygun hızda sesli veya sessiz okur.

T5.2.17. Metni türüne göre dramatize ederek okur.

Söz Varlığı

T5.2.18. Anlamını bilmediği sözcükleri ve sözcük gruplarını öğrenir.

Sözcükleri öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçlar kullanılacaktır.

T5.2.19. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.

T5.2.20. Kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bilir.

T5.2.21. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T5.2.22. İsimlerin ve sıfatların cümledeki işlevlerini fark eder.

T5.2.23. İsim ve sıfat tamlamalarını fark ederek bunların anlama olan katkılarını bilir.

T5.3. YAZMA

T5.3.1. Hikâye edici metinler yazar.

- T5.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur.
- T5.3.1.2. Oluşturduğu taslakta serim,düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir.
- T5.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır.
- T5.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar.
- T5.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır.
- T5.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir.
- T5.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler.
- T5.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar.
- T5.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama ögelerini kullanır.
ör.: bundan dolayı, açıkçası, bunun yanında, artık, aynı zamanda vb.
- T5.3.4. Bilgilendirici metinler yazar.
- T5.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler.
- T5.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur.
- T5.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir.
- T5.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder.
- T5.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları görüşünü desteklemek için kullanır.
- T5.3.4.6. Gerekçeleri ve kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar.
- T5.3.4.7.Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar.
- T5.3.4.8. Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar.
- T5.3.4.9. Metne uygun bir başlık belirler.
- T5.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
- T5.3.6. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik ve görseller kullanır.
- T5.3.7. Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru eki, nokta, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işareti, noktalı virgöl ve köşeli ayraç uygun yerde/doğru kullanır.
- T5.3.8. Soru ekini, “de” ve “ki” bağlaçlarını, sayıları, kısaltmaları, pekiştirmeli sözleri doğru yazar; satır sonunda kelimeleri uygun şekilde böler.
- T5.3.9. Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri, çoğul eki, ilgi hâli) ve yapım eklerini doğru kullanır.
- T5.3.10. İsim, isim tamlaması, sıfat ve sıfat tamlamalarını cümledeki işlevlerine uygun kullanır.
- T5.3.11. Yazdıklarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.
- T5.3.12. Yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar/düzenler.
- T5.3.13. Yazdıklarını, yazılı/basılı olarak veya imkân ve fırsatlar ölçüsünde çoklu medya ortamlarını kullanarak paylaşır.

TÜRKÇE DERSİ 6. SINIF KAZANIMLARI

T6.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T6.1.1 Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T6.1.1.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T6.1.1.2. Konuşmasında uygun hitap ifadeleri ve nezaket sözcükleri kullanır.

T6.1.1.3. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.

T6.1.1.4. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.

T6.1.1.5. Konuşmada/tartışmada ifade edilen fikirleri toparlar, konuşmalardan ne anladığını ve kendi düşüncelerini ifade eder.

Konuşmanın akışı içinde bir önceki konuşan kişinin veya daha önce konuşanların ifade ettiği noktalarda aynı görüşte olduğu veya önemli gördüğü hususları belirterek kendi görüşünü ifade etmesi sağlanır.

T6.1.2. Konuşmadaki/tartışmadaki farklı bakış açılarını fark eder.

T6.1.3. Hazırlıklı konuşma/sunu yapar.

Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması; gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, konu ile ilgili kanıtlara atıflar yapması, prova yapması ve sunması sağlanır.

T6.1.4. Konuşmasını/sunumunu, bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.

T6.1.5. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.

T6.1.6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki ana fikri ve ana fikri destekleyen düşünceleri belirler.

T6.1.7. Konuşmacının tezlerinden ve görüşlerinden hangilerinin gerekçeler ve kanıtlarla desteklendiğini, hangilerinin desteklenmediğini ayırt eder.

T6.1.8. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar vb. üzerinde durulur.

T6.1.9. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.

T6.1.10. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini mantıksal sıra içerisinde açıklar.

T6.1.11. Dinlediklerinde gerçek ve kurgu olanı ayırt eder.

T6.1.12. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.

T6.1.13. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T6.2. OKUMA

Anlama

T6.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T6.2.2. Metnin nesnel bir özetini yapar.

T6.2.3. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T6.2.4. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.

T6.2.5. Metinden anlam çıkarırken metin içeriğine atıfta bulunur.

- T6.2.6. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.
- T6.2.7. Öyküleyici metinlerde bölümler ve sahneler ilerledikçe olayların nasıl geliştiğini ve olayların akışı içinde kahramanların davranışlarının/tepkilerinin nasıl değiştiğini belirler.
- T6.2.8. Metinde cümlelerin, bölümün, sahnenin veya dörtlüğün metnin bütünü ile nasıl ilişkilendirildiğini ve olay akışına nasıl katkı sağladığını analiz eder.
- T6.2.9. Metinler arası karşılaştırma yapar.
Metinlerde temaları, konuları, olayları, karakterleri karşılaştırması sağlanır.
- T6.2.10. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.
Ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak gibi yönlendirici ifadeleri bulması sağlanır.
- T6.2.11. Çoklu medya kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
Medya kaynakları; edu, gov, com, org vb. ele alınacaktır.
- T6.2.12. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.
- T6.2.13. Bilgilendirici metinde yazarın amacını veya konuya bakış açısını belirler.
- T6.2.14. Bilgilendirici metinlerde gerekçelerle ve kanıtlarla desteklenmiş görüşleri, gerekçelerle ve kanıtlarla desteklenmeyen görüşlerden ayırt eder.
- T6.2.15. Bilgilendirici metinlerde bir cümlelerin, paragrafın veya bölümün metnin bütünüyle nasıl ilişkilendirildiğini analiz eder.
- T6.2.16. Bilgilendirici metinde bir yazarın konuyu ve olayı sunuşunu başka bir yazarın sunuşuyla karşılaştırır.
Bilimsel bir konuda farklı gerekçe ve kanıtlardan hareketle farklı sonuçlara gidilebileceğinin anlaşılması sağlanır.
- T6.2.17. Okuduklarında anlatım biçimlerini ve düşünceleri geliştirme yollarını fark eder.
- T6.2.18. Gerçek ve kurguyu ayırt eder.
- T6.2.19. Okuduğu metnin türünü belirler.

Akıcı Okuma

- T6.2.20. Bağımsız olarak farklı türdeki metinleri uygun hızda okur.
- T6.2.21. Yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek uygun hızda sesli veya sessiz okur.
- T6.2.22. Metin türüne göre dramatize ederek okur.

Söz Varlığı

- T6.2.23. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarının anlamını belirler.
Sözcükleri öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçlar kullanılacaktır.
- T6.2.24. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.
- T6.2.25. Kelime ve kavramların farklı anlamlarını öğrenir ve bunları bağlama uygun şekilde kullanır.
- T6.2.26. Zamirlerin cümledeki işlevlerini fark eder.
- T6.2.27. Edat, bağlaç ve ünlemlerin anlama olan katkısını fark eder.

T6.3. YAZMA

- T6.3.1. Hikâye edici metinler yazar.

- T6.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur.
- T6.3.1.2. Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir.
- T6.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır.
- T6.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar.
- T6.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır.
- T6.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir.
- T6.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler.
- T6.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar.
- T6.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama ögelerini kullanır.
ör.: rağmen, üstelik, ne de olsa, dolayısıyla, hiç değilse vb.
- T6.3.4. Bilgilendirici metinler yazar.
- T6.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler.
- T6.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur.
- T6.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir.
- T6.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder.
- T6.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları görüşünü desteklemek için kullanır.
- T6.3.4.6. Gerekçeleri ve kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar.
- T6.3.4.7. Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar.
- T6.3.4.8. Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar.
- T6.3.4.9. Metne uygun bir başlık belirler.
- T6.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanır.
- T6.3.6. Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri, çoğul eki, ilgi hâli) ve yapım eklerini doğru kullanır; kök bilgisi ile ilişki kurar.
- T6.3.7. Zamirleri, edatları, bağlaçları ve ünlemleri cümledeki işlevlerine uygun kullanır.
- T6.3.8. Yazma çalışmalarında, kaynaştırma (y, ş, s, n) harflerini doğru kullanır.
- T6.3.9. Yazdıklarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.
- T6.3.10. Yapım eklerini bilir; basit, birleşik ve türemiş sözcükleri ayırt eder.
- T6.3.11. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik ve görseller kullanır.
- T6.3.12. Metin yazımında özgünlük, yalınlık, duruluk, açıklık ve akıcılık özelliklerini kullanır.
- T6.3.13. Yazdıklarını gözden geçirir.
- Anlam bütünlüğünü bozan ifadeleri belirlemesi ve düzeltmesi sağlanır. Ancak kavramsal olarak anlatım bozukluğu içeriğine girilmez.*

TÜRKÇE DERSİ 7. SINIF KAZANIMLARI

T7.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T7.1.1. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T7.1.1.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T7.1.1.2. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek, akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.

T7.1.1.3. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.

T7.1.1.4. Konuşmada/tartışmada ifade edilen fikirleri toparlar, konuşmalardan ne anladığını ve kendi düşüncelerini ifade eder.

Konuşmanın akışı içinde bir önceki konuşan kişinin veya daha önce konuşanların ifade ettiği noktalarda aynı görüşte olduğu veya önemli gördüğü hususları belirterek kendi görüşünü ifade etmesi sağlanır.

T7.1.2. Konuşmadaki/tartışmadaki farklı bakış açılarını fark eder.

T7.1.3. Hazırlıklı konuşma/sunu yapar.

Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, konu ile ilgili kanıtlara atıflar yapması, prova yapması ve sunması sağlanır.

T7.1.4. Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.

T7.1.5. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.

T7.1.6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki ana fikri ve ana fikri destekleyen düşünceleri belirler.

T7.1.7. Konuşmacının tezlerinden ve görüşlerinden hangilerinin gerekçeler ve kanıtlarla desteklendiğini, hangilerinin desteklenmediğini ayırt eder.

T7.1.8. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar vb. üzerinde durulur.

T7.1.9. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.

T7.1.10. Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin gerekçelerini ve kanıtlarını belirler.

Öne sürdüğü düşüncelerle ilgili verileri, destekleyici bilgileri, gerekçeleri, kanıtları ve örnekleri kullanarak görüşlerini tutarlı bir şekilde ifade etmesi sağlanır.

T7.1.11. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.

T7.1.12. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T7.2. OKUMA

Anlama

T7.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T7.2.2. Metnin nesnel bir özetini yapar.

T7.2.3. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T7.2.4. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.

T7.2.5. Metinden anlam çıkarırken anlamı desteklemek için metnin içeriğine en az birkaç kez

doğrudan atıf yapar.

T7.2.6. Okudukları ile izlediklerini karşılaştırır.

Okudukları ile izlediklerini; kahramanlar mekân, zaman ve içerik yönünden karşılaştırması sağlanır.

T7.2.7. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.

Aksi takdirde , ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak, tersine, o hâlde, başka bir deyişle vb. yönlendirici ifadeleri bulması sağlanır.

T7.2.8. Paragrafın yapısını bilir.

T7.2.9. Okuduklarında anlatım biçimlerini ve düşünceyi geliştirme yollarını fark eder.

T7.2.10. Çoklu medya kaynaklarından edindiği bilgilerin güvenilirliğini sorgular.

T7.2.11. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.

T7.2.12. Hikâye edici metinlerde olay örgüsünü çözümler.

Olay unsurlarının birbiriyle nasıl bir etkileşim içinde olduğunun belirlenmesi ve olay örgüsünün çözümlenmesi sağlanır.

T7.2.13. Bilgilendirici metinleri çözümler.

Kişi, olay ve düşünceler arasındaki etkileşimin çözümlenmesi; olayların /düşüncelerin kişileri nasıl etkilediği veya kişilerin olayları/düşünceleri nasıl etkilediğinin açıklanması sağlanır.

Yazarın metni nasıl yapılandırıldığını, bölümlerin metnin bütününe ve işlenişine nasıl katkı sağladığını açıklaması sağlanır.

T7.2.14. Bilgilendirici metinde sunulan gerekçeleri ve kanıtları değerlendirir.

T7.2.15. Şiirin şekil özelliklerini bilir.

Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları fark ettirilir, bunların türlerine değinilmez.

Serbest şiire ve hece ölçüsüne değinilir. İstiklâl Marşı'nın aruz ölçüsü ile yazıldığı belirtilir ancak aruz ölçüsü bilgisine girilmez.

T7.2.16. Okuduklarında anlama dayalı anlatım bozukluklarını fark eder.

T7.2.17. Yazarın metindeki bakış açısını belirler.

T7.2.18. İki farklı yazarın aynı konuda yazılmış aynı türdeki bilgilendirici metinlerini karşılaştırır.

T7.2.19. Okuduğu metnin türünü belirler.

Akıcı Okuma

T7.2.20. Bağımsız olarak farklı türde metinleri okur ve anlar.

T7.2.21. Yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek, uygun hızda sesli veya sessiz okur.

T7.2.22. Metni türüne göre dramatize ederek okur.

T7.2.23. Dilin ses, şekil ve söz dizimi kurallarına uyarak okur.

Söz Varlığı

T7.2.24. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarının anlamını belirler.

Sözcükleri öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü, vb. araçlar kullanılacaktır.

T7.2.25. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.

T7.2.26. İmge olarak kullanılan sözcüklerin veya deyimlerin metinde kullanılan anlamlarını

belirler.

T7.2.27. Fiilerin cümleye kattığı anlam özelliklerini fark eder.

T7.2.28. Zarfların cümleye kattığı anlamı ve işlevini fark eder.

T7.3. YAZMA

T7.3.1. Hikâye edici metinler yazar.

T7.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur.

T7.3.1.2. Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme, sonuç/serim,düğüm,çözüm bölümlerine yer verir.

T7.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır.

T7.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar.

T7.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden/türlerinden yararlanır.

T7.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir.

T7.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler.

T7.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar.

T7.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır.

Ör: *tersine, aksi takdirde, o hâlde, başka bir deyişle, öncelikle, ilk olarak vb.*

T7.3.4. Bilgilendirici metinler yazar.

T7.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler.

T7.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur.

T7.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir.

T7.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder.

T7.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları doğrudan alıntı veya atıf yaparak kullanır.

T7.3.4.6. Görüşlerini destekleyen gerekçe/kanıtlar yanında, karşıt gerekçe/kanıtları da belirler ve bunlara atıfta bulunur.

T7.3.4.7. Gerekçeleri ve kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar.

T7.3.4.8. Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.

T7.3.4.9.Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar.

T7.3.4.10. Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar.

T7.3.4.11. Metne uygun bir başlık belirler.

T7.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T7.3.6. Düş gücünü kullanarak şiir veya fantastik metin yazar.

T7.3.7. Çekim eklerini (kişi ekleri, haber ve dilek kipleri) ve yapım eklerini doğru kullanır.

T7.3.8. Fiilin cümleye kattığı anlam özelliklerini, ek fiilli ve zarfları cümledeki işlevlerine uygun kullanır.

T7.3.9. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik, görseller ve diğer çoklu medya öğelerini kullanır.

T7.3.10. Metin yazımında özgünlük, yalınlık, duruluk, açıklık ve akıcılık özelliklerini kullanır.

T7.3.11. Yazdıklarını gözden geçirir.

Anlam bütünlüğünü bozan ifadeleri belirlemesi ve düzeltmesi sağlanır. Anlama dayalı anlatım bozuklukları ile sınırlı tutulur.

TÜRKÇE DERSİ 8. SINIF KAZANIMLARI

T8.1. SÖZLÜ İLETİŞİM

T8.1.1. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T8.1.1.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.

T8.1.1.2. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek, akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.

T8.1.1.3. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.

T8.1.1.4. Konuşmada/tartışmada ikna edici ve yönlendirici ifadeleri belirler.

T8.1.1.5. Konuşmada/tartışmada ifade edilen görüşleri ve bilgileri dikkate alarak kendi görüşlerini gerekçelendirir.

T8.1.2. Konuşmadaki/tartışmadaki farklı bakış açılarını fark eder.

T8.1.3. Hazırlıklı konuşma/sunu yapar.

Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, konu ile ilgili kanıtlara atıflar yapması, prova yapması ve sunması sağlanır.

T8.1.4. Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.

T8.1.5. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.

T8.1.6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki ana fikri ve ana fikri destekleyen düşünceleri belirler.

T8.1.7. Konuşmacının tezlerinin ve görüşlerinin hangilerinin gerekçeler ve kanıtlarla desteklendiğini, hangilerinin desteklenmediğini ayırt eder.

T8.1.8. Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin gerekçelerini ve kanıtlarını belirler, sorgular ve değerlendirir.

T8.1.9. Dinlediği/izlediği bir metnin, medya içeriğinin veya sözel sunumun örtülü anlamını belirler.

T8.1.10. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.

T8.1.11. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T8.2. OKUMA

Anlama

T8.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T8.2.2. Metnin nesnel bir özetini yapar.

T8.2.3. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T8.2.4. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.

T8.2.5. Okudukları ile izlediklerini karşılaştırır.

Okudukları ile izlediklerini; kahramanlar, mekân, zaman ve içerik yönünden karşılaştırması sağlanır.

T8.2.6. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.

Özetle, kısacası, başlıca, son olarak, aksi takdirde, ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak, tersine, o hâlde, başka bir deyişle vb. yönlendirici ifadeleri

bulması sağlanır.

T8.2.7. Paragrafın yapısını bilir.

T8.2.8. Okuduklarında anlatım biçimlerini ve düşünceyi geliştirme yollarını fark eder.

T8.2.9. Çoklu medya kaynaklarından edindiği bilgilerin güvenilirliğini sorgular.

T8.2.10. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.

T8.2.11. Okuduklarını anlamlandırmak için metnin içinden alıntılar yapar.

T8.2.12. Okuduğu metnin türünü belirler.

T8.2.13. Hikâye edici metinlerde olay örgüsünü çözümler.

T8.2.14. Bilgilendirici metinleri çözümler.

Kişi, olay ve düşünceler arasındaki etkileşimin çözümlenmesi, olayların /düşüncelerin kişileri nasıl etkilediği veya kişilerin olayları/düşünceleri nasıl etkilediğinin açıklanması sağlanır.

T8.2.15. Bilgilendirici metinde sunulan gerekçeleri ve kanıtları değerlendirir.

T8.2.16. Şiirin tür ve şekil özelliklerini bilir.

T8.2.17. Okuduklarında anlama dayalı anlatım bozukluklarını fark eder.

T8.2.18. Yazarın metindeki bakış açısını belirler.

T8.2.19. Aynı konuda yazılmış farklı türlerdeki bilgilendirici metinleri karşılaştırır.

T8.2.20. Aynı konu üzerinde birbiri ile çelişen bilgileri/görüşleri analiz eder.

Birbiri ile çelişen bilgiler sunan iki farklı bilgilendirici metinde görüş farklılığının olgulardan mı yorum farklılığından mı kaynaklandığının belirlenmesi sağlanır.

T8.2.21. Okuduklarındaki olay zincirlerini neden-sonuç ilişkileriyle açıklar.

T8.2.22. Okuduklarındaki söz sanatlarını bulur.

Benzetme, kişileştirme, konuşturma, zıtlık, abartma söz sanatları verilir.

T8.2.23. Çoklu medya kaynaklarındaki mesajları anlar ve değerlendirir.

T8.2.24. Bir eserin yazılı metni ile aynı eserin medya sunumunu karşılaştırır.

T8.2.25. Kurgu metinler ile anonim eserleri karşılaştırır.

Kurgu metinlerin; geleneksel masallar, kahramanlar, temalar, inançlar veya değerlerden nasıl yararlandığını veya etkilendiğini fark etmesi sağlanır.

Akıcı Okuma

T8.2.26. Bağımsız olarak farklı türde metinleri okur ve anlar.

T8.2.27. Yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek, uygun hızda sesli veya sessiz okur.

T8.2.28. Dilin ses, şekil ve söz dizimi kurallarına uyarak okur.

Söz Varlığı

T8.2.29. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarının anlamını belirler.

Sözcükleri öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü, vb. araçlar kullanılacaktır.

T8.2.30. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.

T8.2.31. Fiilimsilerin cümledeki işlevini fark eder.

T8.3. YAZMA

T8.3.1. Hikâye edici metinler yazar.

T8.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur.

T8.3.1.2. Oluşturduğu taslakta serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir.

T8.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır.

T8.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar.

T8.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden/türlerinden yararlanır.

T8.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir.

T8.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler.

T8.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar.

T8.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama ögelerini kullanır.

ör.: kısacası, özetle, başlıca, son olarak vb.

T8.3.4. Bilgilendirici metinler yazar.

T8.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler.

T8.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur.

T8.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir.

T8.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder.

T8.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları doğrudan alıntı veya atıf yaparak kullanır.

T8.3.4.6. Görüşlerini destekleyen gerekçe/kanıtlar yanında, karşıt gerekçe/kanıtları da belirler ve bunlara atıfta bulunur.

T8.3.4.7. Gerekçeleri ve kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar.

T8.3.4.8. Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.

T8.3.4.9. Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar.

T8.3.4.10. Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar.

T8.3.4.11. Metne uygun bir başlık belirler.

T8.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanır.

T8.3.6. Düş gücünü kullanarak şiir veya fantastik metin yazar.

T8.3.7. Dil bilgisine dayalı anlatım bozukluklarının farkına varır.

T8.3.8. Cümlelerin ögelerini bilir.

T8.3.9. Fiilimsileri cümledeki işlevine uygun olarak kullanılır.

T8.3.10. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik, görseller ve diğer çoklu medya ögelerini kullanır.

T8.3.11. Metin yazımında özgünlük, yalınlık, duruluk, açıklık ve akıcılık özelliklerini kullanır.

T8.3.12. Yazdıklarını gözden geçirir.

Anlam ve yapıya dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.

TÜRKÇE DERSİ 1-8. SINIFLAR KAZANIMLAR TABLOSU

T1.1. SÖZLÜ İLETİŞİM	T2.1. SÖZLÜ İLETİŞİM	T3.1. SÖZLÜ İLETİŞİM	T4.1. SÖZLÜ İLETİŞİM	T5.1. SÖZLÜ İLETİŞİM	T6.1. SÖZLÜ İLETİŞİM	T7.1. SÖZLÜ İLETİŞİM	T8.1. SÖZLÜ İLETİŞİM
T1.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden, seviyesine uygun cümleler kurar.	T2.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden, seviyesine uygun cümleler kurar.	T3.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden, seviyesine uygun cümleler kurar.	T4.1.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden cümleler kurar.	T5.1.1. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.	T6.1.1 Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.	T7.1.1. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.	T8.1.1. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.
T1.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.	T2.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.	T3.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.	T4.1.2. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.	T5.1.1.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	T6.1.1.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	T7.1.1.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	T8.1.1.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.
T1.1.2.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	T2.1.2.1. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	T3.1.2.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	T4.1.2.1. Göz teması kurarak, işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.	T5.1.1.2. Konuşmasında uygun hitap ifadeleri ve nezaket sözcükleri kullanır.	T6.1.1.2. Konuşmasında uygun hitap ifadeleri ve nezaket sözcükleri kullanır.	T7.1.1.2. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek, akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.	T8.1.1.2. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek, akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.
T1.1.2.2. Konuşmalarında kelimeleri doğru telaffuz eder.	T2.1.2.2. Konuşmalarında kelimeleri doğru telaffuz eder.	T3.1.2.2. Konuşmalarında kelimeleri doğru telaffuz eder.	T4.1.2.2. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek, akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.	T5.1.1.3. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.	T6.1.1.3. Tonlama ve vurgulara dikkat ederek akıcı ve anlaşılır bir dille konuşur.	T7.1.1.3. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.	T8.1.1.3. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.
T1.1.2.3. Konu dışına çıkmadan önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur.	T2.1.2.3. Konu dışına çıkmadan önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur.	T3.1.2.3. Konu dışına çıkmadan, önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur.	T4.1.2.3. Konu dışına çıkmadan, önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşur/tartışır.	T5.1.1.4. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.	T6.1.1.4. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulara cevap verir.	T7.1.1.4. Konuşmada/tartışmada ifade edilen fikirleri toparlar, konuşmalardan ne anladığını ve kendi düşüncelerini ifade eder.	T8.1.1.4. Konuşmada/tartışmada ikna edici ve yönlendirici ifadeleri belirler.
<i>Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.</i>	<i>Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.</i>	<i>Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.</i>	<i>Başkalarını dinleme, konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanma, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma vb.</i>	<i>Konuşmanın akışı içinde bir önceki konuşan kişinin veya daha önce konuşanların ifade ettiği noktalarda aynı görüşte olduğu veya önemli görüşünü ifade etmesi sağlanır.</i>	<i>Konuşmanın akışı içinde bir önceki konuşan kişinin veya daha önce konuşanların ifade ettiği noktalarda aynı görüşte olduğu veya önemli görüşünü ifade etmesi sağlanır.</i>	<i>Konuşmanın akışı içinde bir önceki konuşan kişinin veya daha önce konuşanların ifade ettiği noktalarda aynı görüşte olduğu veya önemli görüşünü ifade etmesi sağlanır.</i>	<i>Konuşmada/tartışmada ifade edilen görüşleri ve bilgileri dikkate alarak kendi görüşlerini gerekçelendirir.</i>
T1.1.3. Tanıdığı kişileri, yerleri, bildiği olayları anlatır ve bunlarla ilgili düşünce ve duygularını ifade eder.	T2.1.3. Tanıdığı kişileri, yerleri, bildiği olayları anlatır ve bunlarla ilgili düşünce ve duygularını ifade eder.	T3.1.3. Tanıdığı kişileri, yerleri, bildiği olayları anlatır ve bunlarla ilgili düşünce ve duygularını ifade eder.	T4.1.2.4. Konuşmanın akışı içinde sorular sorar ve sorulan sorulara cevap verir.	T5.1.2. Hazırlıklı konuşma/sunu yapar.	T6.1.2. Konuşmadaki/tartışmadaki farklı bakış açılarını fark eder.	T7.1.2. Konuşmadaki/tartışmadaki farklı bakış açılarını fark eder.	T8.1.2. Konuşmadaki/tartışmadaki farklı bakış açılarını fark eder.
<i>Olayları oluş sırasına göre anlatması sağlanır.</i>	<i>Olayları oluş sırasına göre anlatması sağlanır.</i>	<i>Olayları oluş sırasına göre anlatması sağlanır.</i>	T4.1.2.5. Konuşmada/tartışmada ifade edilen fikirleri toparlar, konuşmalarından ne anladığını ve kendi düşüncelerini ifade eder.	<i>Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, prova yapması ve sunması sağlanır.</i>	T6.1.3. Hazırlıklı konuşma/sunu yapar.	<i>Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, konu ile ilgili kanıtlara atıflar yapması, prova yapması ve sunması sağlanır.</i>	T8.1.3. Hazırlıklı konuşma/sunu yapar.
T1.1.4. Topluluk önünde konuşur.	T2.1.4. Topluluk önünde konuşur.	T3.1.4. Topluluk önünde konuşur.	T4.1.3. Hazırlıklı konuşma yapar.	T5.1.3. Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.	<i>Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, konu ile ilgili kanıtlara atıflar yapması, prova yapması ve sunması sağlanır.</i>	T7.1.4. Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.	<i>Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, konu ile ilgili kanıtlara atıflar yapması, prova yapması ve sunması sağlanır.</i>
T1.1.5. Düşüncelerini ve duygularını daha iyi ifade edebilmek için uygun yerlerde çizimler, resimler vb. görselleri kullanır.	T2.1.5. Bir masalı veya olayı ana hatlarıyla anlatır.	T3.1.5. Bir masalı, hikâyeyi, olayı ve durumları ana hatlarıyla anlatır.	<i>Topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu için hazırlık yapması; gerekli metinleri okuyarak veya çalışarak gelmesi, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, prova yapması ve sunması sağlanır.</i>	T5.1.4. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.	T6.1.4. Konuşmasını/sunumunu, bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.	T7.1.5. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.	T8.1.4. Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.
T1.1.6. Dinlediklerinde vurgulanan sesi tanır, ayırt eder; seslerle harfleri, heceleri, sözcükleri ve görselleri eşleştirir.	T2.1.6. Basit resimlerden anlamlar çıkarır ve bunları birbirine bağlayarak bir olayı açıklar.	T3.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.	T4.1.4. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.	T5.1.5. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki ana fikri/ana duyguyu belirler.	T6.1.5. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.	T7.1.6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki ana fikri ve ana fikri destekleyen düşünceleri belirler.	T8.1.5. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.
T1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	T2.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	T3.1.7. Dinlediklerinde/izlediklerinde gerçek unsurları ve hayal unsurlarını ayırt eder.	T4.1.5.Okunan bir metni, medya içeriğini veya sözöl sunumu kendi ifadeleriyle anlatır.	T5.1.6. Dinlediklerini/izlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.	T6.1.6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki ana fikri ve ana fikri destekleyen düşünceleri belirler.	T7.1.7. Konuşmacının tezlerinden ve görüşlerinden hangilerinin gerekçeler ve kanıtlarla desteklendiğini, hangilerinin desteklenmediğini ayırt eder.	T8.1.6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki i ana fikri ve ana fikri destekleyen düşünceleri belirler.
T1.1.8. Dinlediklerinde ve izlediklerinde gerçek ve hayal unsurlarını ayırt eder.	T2.1.8. Dinlediklerinde ve izlediklerinde gerçek unsurları ve hayal unsurlarını ayırt eder.	T3.1.8. Verilen yönergeleri takip eder ve uygular.	<i>Medya içeriklerine güvenli erişim ve bunları güvenli kullanma; güvenilir olan kaynaklardan bilgi edinme, bilgilerini paylaşmada güvenlik önlemleri vb. üzerinde durulur.</i>	T5.1.7. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.	T6.1.7. Konuşmacının tezlerinden ve görüşlerinden hangilerinin gerekçeler ve kanıtlarla desteklendiğini, hangilerinin desteklenmediğini ayırt eder.	T7.1.8. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.	T8.1.7. Konuşmacının tezlerinden ve görüşlerinden hangilerinin gerekçeler ve kanıtlarla desteklendiğini, hangilerinin desteklenmediğini ayırt eder.
T1.1.9. Metni takip ederek dinler.	T2.1.9. Metni takip ederek dinler.	T3.1.9. Dinlediği/izlediği bir okuma metni, sözöl sunum veya medya içeriği hakkında sorular sorar ve sorulan sorulara cevap verir.	T4.1.6. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.	<i>Neden-sonuç, amaç-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar vb. üzerinde durulur.</i>	T6.1.8. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.	<i>Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar vb. üzerinde durulur.</i>	T8.1.8. Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin gerekçelerini ve kanıtlarını belirler, sorgular ve değerlendirir.
T1.1.10. Dinledikleri ve izlediklerinde geçen yönergeleri takip eder ve uygular.	T2.1.10. Dinlerken/izlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder.	T3.1.10. Dinlediklerini zihninde canlandırarak olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.	T4.1.7. Dinlediği/izlediği bir okuma metni, sözöl sunum veya medya içeriği hakkında soru sorar ve sorulan sorulara cevap verir.	T5.1.8. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.	T6.1.9. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.	T7.1.9. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgi ve düşüncelerin tutarlılığını sorgular.	T8.1.9. Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin gerekçelerini ve kanıtlarını belirler, sorgular ve değerlendirir.
T1.1.11. Dinlediği şiiri düz yazıdan ayırt eder.	T2.1.11. Verilen yönergeleri takip eder ve uygular.	T3.1.11. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.	T4.1.8. Dinlediklerini zihninde canlandırarak olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.	<i>Dinledikleri ve izlediklerindeki önemli ve önemsiz noktaları belirleme ve önemli noktaları birleştirmeye yönelik çalışmalar yaptırılır.</i>	T6.1.10. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini mantıksal sıra içerisinde açıklar.	<i>Öne sürdüğü düşüncelerle ilgili verileri, destekleyici bilgileri, gerekçeleri, kanıtları ve örnekleri kullanarak görüşlerini tutarlı bir şekilde ifade etmesi sağlanır.</i>	T8.1.10. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.
T1.1.12. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili günlük hayattan örnekler verir.	T2.1.12. Dinlediği/izlediği bir okuma metni, sözöl sunum veya medya içeriği hakkında sorular sorar ve sorulan sorulara cevap verir.	T3.1.12. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.	T4.1.9. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.	T5.1.9. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili görüşlerini mantıksal sıra içerisinde açıklar.	T6.1.11. Dinlediklerinde gerçek ve kurgu olanı ayırt eder.	T7.1.10. Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin gerekçelerini ve kanıtlarını belirler, sorgular ve değerlendirir.	T8.1.11. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
T1.1.13. Kısa bir hikâyeyi, masalı, olayı ve durumu dramatize eder.	T2.1.13. Dinlediklerini zihninde canlandırarak olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.	<i>Nede- sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme vb. çıkarımlar üzerinde durulur.</i>	<i>Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme vb. çıkarımlar üzerinde durulur.</i>	T5.1.10. Dinlediklerinde gerçek ve kurgu olanı ayırt eder.	T6.1.12. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.	T7.1.11. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.	T8.1.12. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
T1.1.14. Konuşmacının sözlü olmayan (jest, mimik ve beden dili vb.) mesajlarını anlar.	T2.1.14. Kısa bir hikâyeyi, masalı, olayı ve durumu dramatize eder.	T3.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan (jest, mimik ve beden dili vb.) mesajlarını anlar.	T4.1.10. Konuşmacının sözlü olmayan (jest, mimik ve beden dili vb.) mesajlarını anlar.	T5.1.11. Farklı türdeki metinleri dramatize eder.	T6.1.13. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.	T7.1.12. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.	T8.1.13. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

<p>T1.2. OKUMA</p> <p>İlk Okuma</p> <p>T1.2.1. Sesleri hisseder, tanıır ve ayırt eder.</p> <p>T1.2.2. Harfleri tanıır ve doğru seslendirir.</p> <p>T1.2.3. Hece, kelime ve cümleleri akıcı bir şekilde okur.</p> <p>T1.2.4. Kısa metinleri vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okur.</p> <p>T1.2.5. Metni canlandırarak okur.</p> <p>T1.2.6. Düzeyine ve konuya uygun görsel okuma yapar.</p> <p><i>İlk okumada metinler, öğrenci okumaya geçinceye kadar öğretmenin tarafından okunur ve kazanımlar okunan metin üzerinden işlenir. Bu metinler hikâye edici ve/veya bilgilendirici metinler olabilir.</i></p> <p>Anlama</p> <p><i>Anlama ile ilgili kazanımlar öğretmenin yönlendirmesi ve desteği ile gerçekleştirilir.</i></p> <p>T1.2.7. Okuduğu metnin ana hatları hakkında sorular sorar ve soruları cevaplar.</p> <p>T1.2.8. Okuduğu metni ana hatlarıyla yeniden anlatır.</p> <p>T1.2.9. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.</p> <p>T1.2.10. Bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını öğrenmek için soru sorar.</p> <p>T1.2.11. Şiiri düz yazıdan ayırt eder.</p> <p>T1.2.12. Metinle birlikte sunulan görsel öğeleri anlamlandırır ve ilişkilendirir.</p> <p>T1.2.13. Metinlerde anlatılanları oluş sırasına göre sıralar.</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T1.2.14. Düz metin ve şiirleri okur ve grup okumalarına aktif olarak katılır.</p> <p>T1.2.15. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.</p> <p>T1.2.16. Vurgu ve tonlamalara dikkat ederek, işitilebilir bir ses tonuyla okur.</p> <p>T1.2.17. Parmakla takip etmeden, uygun hızda okur.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T1.2.18. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer araçlar kullanılacaktır.</i></p>	<p>T2.2. OKUMA</p> <p>Anlama</p> <p>T2.2.1. Okuduklarının konusunu belirler.</p> <p>T2.2.2. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap arar.</p> <p>T2.2.3. Okuduğu metni ana hatlarıyla anlatır.</p> <p>T2.2.4. Görseller, yazılı metinler ve medya metinlerinden ne anladığını ifade eder.</p> <p>T2.2.5. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.</p> <p>T2.2.6. Okuduğu metindeki olayları ve işlemleri oluş sırasına göre açıklar.</p> <p><i>Bir işin yapılmasında işlem basamaklarının açıklanması sağlanır.</i></p> <p>T2.2.7. Okuduğu metinde önemli noktaları fark eder.</p> <p><i>Önemli noktalara (büyük harfle yazılı, renkli, altı çizili, koyu vb) ve alt başlıklara dikkat etmesi sağlanır.</i></p> <p>T2.2.8. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için başlıklar, sözlük ve içindekiler gibi öğeleri bilir ve kullanır.</p> <p>T2.2.9. Bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir.</p> <p>T2.2.10. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T2.2.11. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.</p> <p>T2.2.12. İşitilebilir bir ses tonuyla okur, vurgu ve tonlamalara dikkat eder</p> <p>T2.2.13. Parmakla takip etmeden, sınıf düzeyine uygun hızda okur.</p> <p>T2.2.14. Türün özelliklerine uygun okur.</p> <p>T2.2.15. Bir diyalogu kahramanları canlandırarak okur.</p> <p>T.2.2.16. Şiiri düz yazıdan ayırt eder.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T2.2.17. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer araçlar kullanılacaktır.</i></p> <p>T2.2.18. Kelimelerin zıt ve eş anlamlılarını bulur.</p>	<p>T3.2. OKUMA</p> <p>Anlama</p> <p>T3.2.1. Okuduklarının konusunu, ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T3.2.2. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap arar.</p> <p>T3.2.3. Metinle ilgili soru sorar ve sorulan sorulara cevap verir.</p> <p>T3.2.4. Okuduğu fabl, masal veya hikâyeyi anlatır.</p> <p>T3.2.5. Metnin vermek istediği mesajı veya değerleri belirleyerek bunların nasıl aktarıldığını açıklar.</p> <p>T3.2.6. Hikâye, drama veya şiirde bölüm, sahne veya dörtlük gibi terimleri kullanarak bir sonraki kısmın bir önceki üzerine nasıl kurgulandığını belirtir.</p> <p>T3.2.7. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.</p> <p>T3.2.8. Hikâye edici, bilgilendirici ve şiir gibi metinleri ayırt eder.</p> <p>T3.2.9. Metindeki kahramanların olaylara/konuya bakış açılarını belirler ve kendi bakış açısını ifade eder.</p> <p>T3.2.10. Metindeki olayları sırasına göre açıklar.</p> <p>T3.2.11. Metindeki işlemin veya yönergenin basamaklarını sıralar.</p> <p>T3.2.12. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.</p> <p>T3.2.13. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p><i>Görsellerin metinde aktarılan anlama nasıl katkı sağladığını (duygu oluşturma, kahramanların veya yerlerin özelliklerini vurgulama vb.) açıklaması sağlanır.</i></p> <p>T3.2.14. Bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir.</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T3.2.15. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okur.</p> <p>T3.2.16. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder.</p> <p><i>Öğrenciyi zorlamamak kaydıyla seviyeye uygun, edebî değeri olan bazı şiirleri ezberleme çalışmaları yaptırılır.</i></p> <p>T3.2.17. Şiiri ve düz yazıyı türün özelliklerine göre okur.</p> <p>T3.2.18. Bağımsız olarak hikâye, drama ve şiirleri okur ve anlar.</p> <p>T3.2.19. Parmakla takip etmeden, uygun hızda sesli veya sessiz okur.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T3.2.20. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarını öğrenir.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, sözlük, deyimler ve atasözleri sözlüğü, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer</i></p>	<p>T4.2. OKUMA</p> <p>Anlama</p> <p>T4.2.1. Okuduklarının konusunu, ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T4.2.2. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına cevap arar.</p> <p>T4.2.3. Metinle ilgili soru sorar ve sorulan sorulara cevap verir.</p> <p>T4.2.4. Metinlerdeki örnekler ve ayrıntılara gerektiğinde atıflar yaparak metni yorumlar.</p> <p>T4.2.5.Metin türleri arasındaki farkı belirler.</p> <p>T4.2.6. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.</p> <p>T4.2.7. Okuduğu metindeki gerçek anlamlı, mecaz anlamlı ve terim anlamlı sözcükleri belirler.</p> <p>T4.2.8. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.</p> <p>T4.2.9.Hikâye, drama veya şiirde bölüm, sahne veya dörtlük gibi terimleri kullanarak bir sonraki kısmın bir önceki üzerine nasıl kurgulandığını belirtir.</p> <p>T4.2.10. Metinler arası karşılaştırma yapar.</p> <p><i>Metinlerde temaları, konuları, olayları, karakterleri karşılaştırması sağlanır.</i></p> <p>T4.2.11. Hikâyenin anlatıcısını belirler.</p> <p><i>Birinci kişi tarafından aktarılan/öykülenen ile üçüncü kişi tarafından aktarılan/öykülenen metinler arasında anlatım farklılığını belirlemesi sağlanır.</i></p> <p>T4.2.12. Metindeki olayları sırasına göre açıklar.</p> <p>T4.2.13. Metindeki işlemin veya yönergenin basamaklarını sıralar.</p> <p>T4.2.14. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.</p> <p>T4.2.15. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p><i>Görsel, sözel, grafik, tablo, çizelge ve benzeri biçimlerde sunulan bilgilerin metnin anlaşılmasına nasıl katkı sağladığını açıklayarak bu bilgileri yorumlaması sağlanır.</i></p> <p>T4.2.16. Bir metinde bilmediği sözcük ve sözcük gruplarını belirleyerek bunların anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir.</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T4.2.17.Bağımsız olarak farklı metin türlerini okur ve anlar.</p> <p><i>Öğrenciyi zorlamamak kaydıyla bazı şiirleri ezberleme çalışmaları yaptırılır.</i></p> <p>T4.2.18. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okur, vurgu ve tonlamalara dikkat</p>	<p>T5.2.OKUMA</p> <p>Anlama</p> <p>T5.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T5.2.2.Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.</p> <p>T5.2.3. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.</p> <p>T5.2.4. Metni yorumlarken metinden aktarımlar yapar.</p> <p>T5.2.5. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır .</p> <p>T5.2.6. Metinler arası karşılaştırma yapar.</p> <p><i>Metinlerde temaları, konuları, olayları, karakterleri karşılaştırması sağlanır.</i></p> <p>T5.2.7. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.</p> <p><i>Ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak gibi yönlendirici ifadeleri bulması sağlanır.</i></p> <p>T5.2.8. Hikâye, drama veya şiirde bölümlerin, sahnelerin veya dörtlüklerin metnin bütününde nasıl ilişkilendirildiğini veya birbirini tamamladığını açıklar.</p> <p>T5.2.9. Gerçek ve kurguyu ayırt eder.</p> <p>T5.2.10. Çoklu medya kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p><i>Medya kaynakları; edu, gov, com, org vb. ele alınacaktır.</i></p> <p>T5.2.11. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.</p> <p>T5.2.12. Okuduğu metnin türünü belirler.</p> <p>T5.2.13. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.</p> <p><i>Görsel, sözel, grafik, tablo, çizelge ve benzeri biçimlerde sunulan bilgilerin metnin anlaşılmasına nasıl katkı sağladığını açıklayarak bu bilgileri yorumlaması sağlanır.</i></p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T5.2.14. Bağımsız olarak metin türlerini uygun hızda okur.</p> <p><i>Öğrenciyi zorlamamak kaydıyla bazı şiirleri ezberleme çalışmaları yaptırılır.</i></p> <p>T5.2.15. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okur, vurgu ve tonlamalara dikkat eder.</p> <p>T5.2.16. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek uygun hızda sesli veya sessiz okur.</p> <p>T5.2.17. Metni türüne göre dramatize ederek okur.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T5.2.18. Anlamını bilmediği sözcükleri ve sözcük gruplarını öğrenir.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü</i></p>	<p>T6.2. OKUMA</p> <p>Anlama</p> <p>T6.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T6.2.2.Metin nesnel bir özetini yapar.</p> <p>T6.2.3. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.</p> <p>T6.2.4. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.</p> <p>T6.2.5. Metinden anlam çıkarırken metin içeriğine atıfta bulunur.</p> <p>T6.2.6. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.</p> <p>T6.2.7. Öykülleyici metinlerde bölümler ve sahneler ilerledikçe olayların nasıl geliştiğini ve olayların akışı içinde kahramanların davranışlarının/tepkillerinin nasıl değiştiğini belirler.</p> <p>T6.2.8.Metinde cümlenin, bölümün, sahnenin veya dörtlüğün, metnin bütünü ile nasıl ilişkilendirildiğini ve olay akışına nasıl katkı sağladığını analiz eder.</p> <p>T6.2.9. Metinler arası karşılaştırma yapar.</p> <p><i>Metinlerde; temaları, konuları, olayları, karakterleri karşılaştırması sağlanır.</i></p> <p>T6.2.10. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.</p> <p><i>Ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak gibi yönlendirici ifadeleri bulması sağlanır.</i></p> <p>T6.2.11.Çoklu medya kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p><i>Medya kaynakları edu, gov, com, org vb. ele alınacaktır.</i></p> <p>T6.2.12. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.</p> <p>T6.2.13. Bilgilendirici metinde yazarın amacını veya konuya bakış açısını belirler.</p> <p>T6.2.14. Bilgilendirici metinlerde gerekçelerle ve kanıtlarla desteklenmiş görüşleri, gerekçelerle ve kanıtlarla desteklenmeyen görüşlerden ayırt eder.</p> <p>T6.2.15. Bilgilendirici metinlerde bir cümlenin, paragrafın veya bölümün metnin bütünüyle nasıl ilişkilendirildiğini analiz eder.</p> <p>T6.2.16. Bilgilendirici metinde bir yazarın konuyu ve olayı sunuşunu başka bir yazarın sunuşuyla karşılaştırır.</p> <p><i>Bilimsel bir konuda farklı gerekçe ve kanıtlardan hareketle farklı sonuçlara gidilebileceğinin anlaşılması sağlanır.</i></p> <p>T6.2.17. Okuduklarında anlatım biçimlerini ve düşünceyi geliştirme yollarını fark eder.</p> <p>T6.2.18. Gerçek ve kurguyu ayırt eder.</p>	<p>T7.2. OKUMA</p> <p>Anlama</p> <p>T7.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T7.2.2. Metnin nesnel bir özetini yapar.</p> <p>T7.2.3.Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.</p> <p>T7.2.4. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.</p> <p>T7.2.5. Metinden anlam çıkarırken anlamı desteklemek için metnin içeriğine en az birkaç kez doğrudan atıf yapar.</p> <p>T7.2.6.Okudukları ile izlediklerini karşılaştırır.</p> <p><i>Okudukları ile izlediklerini; kahramanlar, mekân, zaman ve içerik yönünden karşılaştırması sağlanır.</i></p> <p>T7.2.7. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.</p> <p><i>Aksi takdirde , ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak, tersine, o hâlde, başka bir deyişle vb. yönlendirici ifadeleri bulması sağlanır.</i></p> <p>T7.2.8. Paragrafın yapısını bilir.</p> <p>T7.2.9. Okuduklarında anlatım biçimlerini ve düşünceyi geliştirme yollarını fark eder.</p> <p>T7.2.10. Çoklu medya kaynaklarından edindiği bilgilerin güvenilirliğini sorgular.</p> <p>T7.2.11. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.</p> <p>T7.2.12. Hikâye edici metinlerde olay örgüsünü çözümler.</p> <p><i>Olay unsurlarının birbiriyle nasıl bir etkileşim içinde olduğunun belirlenmesi ve olay örgüsünün çözümlenmesi sağlanır.</i></p> <p>T7.2.13. Bilgilendirici metinleri çözümler.</p> <p><i>Kişi, olay ve düşünceler arasındaki etkileşimin çözümlenmesi; olayların /düşüncelerin kişileri nasıl etkilediği veya kişilerin olayları/düşünceleri nasıl etkilediğinin açıklanması sağlanır.</i></p> <p>T7.2.14. Bilgilendirici metinlerde sunulan gerekçeleri ve kanıtları değerlendirir.</p> <p>T7.2.15. Şiirin şekil özelliklerini bilir.</p> <p><i>Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları fark ettirilir, bunların türlerine değinilmez.</i></p> <p><i>Serbest şiire ve hece ölçüsüne değinilir. İstiklâl Marşı'nın aruz ölçüsü ile yazıldığı belirtilir ancak aruz ölçüsü bilgisine girilmez.</i></p> <p>T7.2.16. Okuduklarında anlama dayalı</p>	<p>T8.2. OKUMA</p> <p>Anlama</p> <p>T8.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T8.2.2. Metnin nesnel bir özetini yapar.</p> <p>T8.2.3. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.</p> <p>T8.2.4. Başlık ve içerik uyumunu sorgular.</p> <p>T8.2.5. Okudukları ile izlediklerini karşılaştırır.</p> <p><i>Okudukları ile izlediklerini; kahramanlar, mekân, zaman ve içerik yönünden karşılaştırması sağlanır.</i></p> <p>T8.2.6. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.</p> <p><i>Özetle, kısacası, başlıca, son olarak, aksi takdirde , ama, fakat, oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak, tersine, o hâlde, başka bir deyişle vb. yönlendirici ifadeleri bulması sağlanır.</i></p> <p>T8.2.7. Paragrafın yapısını bilir.</p> <p>T8.2.8. Okuduklarında anlatım biçimlerini ve düşünceyi geliştirme yollarını fark eder.</p> <p>T8.2.9. Çoklu medya kaynaklarından edindiği bilgilerin güvenilirliğini sorgular.</p> <p>T8.2.10. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.</p> <p>T8.2.11. Okuduklarını anlamlandırmak için metnin içinden alıntılar yapar.</p> <p>T8.2.12. Okuduğu metnin türünü belirler.</p> <p>T8.2.13. Hikâye edici metinlerde olay örgüsünü çözümler.</p> <p>T8.2.14. Bilgilendirici metinleri çözümler.</p> <p><i>Kişi, olay ve düşünceler arasındaki etkileşimin çözümlenmesi; olayların /düşüncelerin kişileri nasıl etkilediği veya kişilerin olayları/düşünceleri nasıl etkilediğinin açıklanması sağlanır.</i></p> <p>T8.2.15. Bilgilendirici metinde sunulan gerekçeleri ve kanıtları değerlendirir.</p> <p>T8.2.16. Şiirin tür ve şekil özelliklerini bilir.</p> <p>T8.2.17. Okuduklarında anlama dayalı anlatım bozukluklarını fark eder.</p> <p>T8.2.18. Yazarın metindeki bakış açısını belirler.</p> <p>T8.2.19. Aynı konuda yazılmış farklı türlerdeki bilgilendirici metinleri karşılaştırır.</p> <p>T8.2.20. Aynı konu üzerinde birbiri ile çelişen bilgileri/görüşleri analiz eder.</p> <p><i>Birbiri ile çelişen bilgiler sunan iki farklı bilgilendirici metinde görüş farklılığının olgulardan mı yorum farklılığından mı kaynaklandığının belirlenmesi sağlanır.</i></p> <p>T8.2.21. Okuduklarındaki olay zincirlerini</p>
---	--	--	--	--	--	--	--

		<p><i>araçlar kullanılacaktır.</i></p> <p>T3.2.21. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur.</p> <p>T3.2.22. İsim ve fiilleri ayırt eder.</p> <p>T3.2.23. Çekim eklerinin işlevlerini bilir.</p> <p><i>Çoğul ekleri ve ismin durum ekleri verilir.</i></p>	<p>eder.</p> <p>T4.2.19. Uygun hızda sesli veya sessiz okur.</p> <p>T4.2.20. Metin türünü dikkate alarak okur.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T4.2.21. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için görseller, resimli sözlük, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü, kelime haritası, kelime duvarı, kelime kartları ve benzer araçlar kullanılacaktır.</i></p> <p>T4.2.22. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur.</p> <p>T4.2.23. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.</p> <p>T4.2.24. Kelime ve kavramların cümle içinde kazandığı anlamı bilir.</p> <p>T4.2.25. Varlıklara verililerine göre isimleri ayırt eder.</p> <p>T4.2.26. Çekim eklerinin işlevlerini bilir.</p> <p><i>İyelik ekleri ve fiil çekim ekleri verilir.</i></p> <p>T4.2.27. Kısaltmaları ve bunların eklerini doğru okur.</p> <p>T4.2.28. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.</p> <p><i>Kelime türetmenin mantığı kavratılır, yapım ekleri ezberletilmez.</i></p>	<p><i>vb. araçlar kullanılacaktır.</i></p> <p>T5.2.19. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.</p> <p>T5.2.20. Kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bilir.</p> <p>T5.2.21. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.</p> <p>T5.2.22. İsimlerin ve sıfatların cümledeki işlevlerini fark eder.</p> <p>T5.2.23. İsim ve sıfat tamlamalarını fark ederek anlama olan katkılarını bilir.</p>	<p>T6.2.19. Okuduğu metnin türünü belirler.</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T6.2.20. Bağımsız olarak farklı türdeki metinleri uygun hızda okur.</p> <p>T6.2.21. Yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek uygun hızda sesli veya sessiz okur.</p> <p>T6.2.22. Metin türüne göre dramatize ederek okur.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T6.2.23. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarının anlamını belirler.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçlar kullanılacaktır.</i></p> <p>T6.2.24. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.</p> <p>T6.2.25. Kelime ve kavramların farklı anlamlarını öğrenir ve bunları bağlama uygun şekilde kullanır.</p> <p>T6.2.26. Zamirlerin cümledeki işlevlerini fark eder.</p> <p>T6.2.27. Edat, bağlaç ve ünlemlerin anlama olan katkısını fark eder.</p>	<p>anlatım bozukluklarını fark eder.</p> <p>T7.2.17. Yazarın metindeki bakış açısını belirler.</p> <p>T7.2.18. İki farklı yazarın aynı konuda yazılmış aynı türdeki bilgilendirici metinlerini karşılaştırır.</p> <p>T7.2.19. Okuduğu metnin türünü belirler.</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T7.2.20. Bağımsız olarak farklı türde metinleri okur ve anlar.</p> <p>T7.2.21. Yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek, uygun hızda sesli veya sessiz okur.</p> <p>T7.2.22. Metni türüne göre dramatize ederek okur.</p> <p>T7.2.23. Dilin ses, şekil ve söz dizimi kurallarına uyararak okur.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T7.2.24. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarının anlamını belirler.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü, vb. araçlar kullanılacaktır.</i></p> <p>T7.2.25. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.</p> <p>T7.2.26. İmge olarak kullanılan sözcüklerin veya deyimlerin metinde kullanılan anlamlarını belirler.</p> <p>T7.2.27. Fiilerin cümleye kattığı anlam özelliklerini fark eder.</p> <p>T7.2.28. Zarfların cümleye kattığı anlamı ve işlevini fark eder.</p>	<p>neden-sonuç ilişkileriyle açıklar.</p> <p>T8.2.22. Okuduklarındaki söz sanatlarını bulur.</p> <p><i>Benzetme, kişileştirme, konuşturma, zıtlık, abartma söz sanatları verilir.</i></p> <p>T8.2.23. Çoklu medya kaynaklarındaki mesajlarını anlar ve değerlendirir.</p> <p>T8.2.24. Bir eserin yazılı metni ile aynı eserin medya sunumunu karşılaştırır.</p> <p>T8.2.25. Kurgu metinler ile anonim eserleri karşılaştırır.</p> <p><i>Kurgu metinlerin; geleneksel masallar, kahramanlar, temalar, inançlar veya değerlerden nasıl yararlandığını veya etkilendiğini fark etmesi sağlanır.</i></p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T8.2.26. Bağımsız olarak farklı türde metinleri okur ve anlar.</p> <p>T8.2.27. Yazım ve noktalama işaretlerine dikkat ederek, uygun hızda sesli veya sessiz okur.</p> <p>T8.2.28. Dilin ses, şekil ve söz dizimi kurallarına uyararak okur.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T8.2.29. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarının anlamını belirler.</p> <p><i>Sözcükleri öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü, vb. araçlar kullanılacaktır.</i></p> <p>T8.2.30. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.</p> <p>T8.2.31. Fiilimsilerin cümledeki işlevini fark eder.</p>
--	--	---	--	--	---	---	---

T1.3. YAZMA <i>Öğretmenin desteği ve yönlendirmesi ile;</i> T1.3.1. Yazma materyallerini uygun biçimde kullanarak çeşitli boyama/çizgi çalışmaları yapar. T1.3.2. Harfleri, rakamları ve matematiksel işaretleri tekniğine uygun yazar. T1.3.3. Bitişik eğik yazıyı kullanarak okunaklı hece ve kelimeler yazar. T1.3.4. Büyük harf, nokta, soru işareti, kısa çizgi ve kesme işaretini uygun yerlerde kullanır. T1.3.5. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır. T1.3.6. Dikte yoluyla, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yapar. <i>Sayfa ve yazım düzeninin sağlanmasına dikkat edilir.</i> T1.3.7. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. T1.3.8. Yazdıklarını kontrol ederek ifade, harf, noktalama gibi yanlışları varsa bunları belirler ve düzeltir. T1.3.9. Yazdıklarını paylaşır.	T2.3.YAZMA T2.3.1. Büyük harf, nokta, virgöl, ünlem, soru işareti, kısa çizgi ve kesme işaretini uygun yerlerde kullanır. T2.3.2. Harf, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır. T2.3.3. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. T2.3.4. Herhangi bir olayı ve etkinliği oluş sırası içinde yazar. T2.3.5. Herhangi bir işin yapılmasını oluş sırası içinde yazar. T2.3.6. Dikte yoluyla, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yapar. T2.3.7. Duygu ve düşüncelerini yazarak ifade eder. T2.3.8. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır. T2.3.9. Yazdıklarını kontrol ederek ifade, harf, noktalama gibi yanlışları varsa bunları belirler ve düzeltir. T2.3.10. Yazdıklarını paylaşır.	T3.3.YAZMA T3.3.1. Büyük harf, nokta, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretini uygun yerlerde kullanır. T3.3.2. İkilemeleri, soru ekinin yazımını bilir, satır sonunda kelimeleri uygun şekilde böler. T3.3.3. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar. T3.3.4. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar. T3.3.5. Duygu ve düşüncelerini yazarak ifade eder. T3.3.6. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır. <i>ör.: ama, önce, sonra, örneğin, gibi vb.</i> T3.3.7. Olaylar arasındaki anlam ilişkilerine dikkat ederek yazar. T3.3.8. Anlamlı ve kurallı cümlelerle bilgilendirici metin yazar. T3.3.9. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için sınıf seviyesine uygun çizim, grafik ve görseller kullanır. T3.3.10. Yazdıklarını kontrol ederek varsa anlam bütünlüğünü bozan ifadeleri, yazım ve noktalama hatalarını belirler ve bunları düzeltir. T3.3.11. Yazdıklarını paylaşır.	T4.3. YAZMA T4.3.1. Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru eki, nokta, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işaretini uygun yerde/ doğru kullanır. T4.3.2. Soru ekini, “de” ve “ki” bağlaçlarını, sayıları, pekiştirmeli sözleri ve kısaltmaları doğru yazar; satır sonunda kelimeleri uygun şekilde böler. T4.3.3. Anlamlı ve kurallı cümlelerle bilgilendirici ve hikâye edici metin yazar. T4.3.3.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur. T4.3.3.2. Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir. T4.3.3.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır. T4.3.3.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar. T4.3.3.5. Anlatımı zenginleştirmek için benzetme, kişileştirme, örnek gösterme gibi yöntemlerden yararlanır. T4.3.3.6. Metne uygun bir başlık belirler. T4.3.4. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar. T4.3.5. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır. <i>ör.: ancak, özellikle, daha sonra, sonunda, örneğin, farklı olarak, için, bu yüzden, böylece, sonuç olarak vb.</i> T4.3.6. İçeriğe uygun, doğru kelimeler seçerek kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kullanır. T4.3.7. Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri ve çoğul eki) yerinde kullanır. T4.3.8. Yazılarında, isimleri cümledeki işlevlerine uygun kullanır. T4.3.9. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için uygun çizim, grafik ve görseller kullanır. T4.3.10. Yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar/düzenler. <i>Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama hataları ile sınırlı tutulur.</i> T4.3.11. Yazdıklarını paylaşır.	T5.3.YAZMA T5.3.1. Hikâye edici metinler yazar. T5.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur. T5.3.1.2. Oluşturduğu taslakta serim,düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir. T5.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır. T5.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar. T5.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır. T5.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir. T5.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler. T5.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar. T5.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır. <i>ör.: bundan dolayı, açıkçası, bunun yanında, artık, aynı zamanda vb.</i> T5.3.4. Bilgilendirici metinler yazar. T5.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler. T5.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur. T5.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir. T5.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder. T5.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları görüşünü desteklemek için kullanır. T5.3.4.6. Gerekçeleri ve kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar. T5.3.4.7. Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar. T5.3.4.8. Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar. T5.3.4.9. Metne uygun bir başlık belirler. T5.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır. T5.3.6. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik ve görseller kullanır. T5.3.7. Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru eki, nokta, virgöl, iki nokta, ünlem,	T6.3.YAZMA T6.3.1. Hikâye edici metinler yazar. T6.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur. T6.3.1.2 Oluşturduğu taslakta serim,düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir. T6.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır. T6.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar. T6.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır. T6.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir. T6.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler. T6.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar. T6.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır. <i>ör.: rağmen, üstelik, ne de olsa, dolayısıyla, hiç değilse vb.</i> T6.3.4. Bilgilendirici metinler yazar. T6.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler. T6.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur. T6.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir. T6.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder. T6.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları görüşünü desteklemek için kullanır. T6.3.4.6. Gerekçeleri ve kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar. T6.3.4.7.Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar. T6.3.4.8. Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar. T6.3.4.9. Metne uygun bir başlık belirler. T6.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır. T6.3.6. Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri, çoğul eki, ilgi hâli) ve yapım eklerini doğru kullanır; kök bilgisi ile ilişki kurar. T6.3.7. Zamirleri, edatları, bağlaçları ve	T7.3. YAZMA T7.3.1. Hikâye edici metinler yazar. T7.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur. T7.3.1.2. Oluşturduğu taslakta serim,düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir. T7.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır. T7.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar. T7.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden/türlerinden yararlanır. T7.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir. T7.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler. T7.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar. T7.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır. <i>ör.: tersine, aksi takdirde, o hâlde, başka bir deyişle, öncelikle, ilk olarak vb.</i> T7.3.4. Bilgilendirici metinler yazar. T7.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler. T7.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur. T7.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir. T7.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder. T7.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları görüşünü desteklemek için kullanır. T7.3.4.6. Görüşlerini destekleyen gerekçe/kanıtlar yanında, karşıt gerekçe/kanıtları da belirler ve bunlara atıfta bulunur. T7.3.4.7. Gerekçelerive kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar. T7.3.4.8. Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır. T7.3.4.9.Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar. T7.3.4.10. Sunduğugörüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun birşekildesonuca bağlar. T7.3.4.11. Metne uygun bir başlık	T8.3. YAZMA T8.3.1. Hikâye edici metinler yazar. T8.3.1.1. Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur. T8.3.1.2. Oluşturduğu taslakta serim,düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir. T8.3.1.3. Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır. T8.3.1.4. Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar. T8.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden/türlerinden yararlanır. T8.3.1.6. Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir. T8.3.1.7. Metne uygun bir başlık belirler. T8.3.2. Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar. T8.3.3. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır. <i>ör.: kısacası, özetle, başlıca, son olarak vb.</i> T8.3.4. Bilgilendirici metinler yazar. T8.3.4.1. Konu başlığını ve ana fikri belirler. T8.3.4.2. Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur. T8.3.4.3. Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir. T8.3.4.4. Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder. T8.3.4.5. Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları doğrudan alıntı veya atıf yaparak kullanır. T8.3.4.6. Görüşlerini destekleyen gerekçe/kanıtlar yanında, karşıt gerekçe/kanıtları da belirler ve bunlara atıfta bulunur. T8.3.4.7. Gerekçelerive kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar. T8.3.4.8. Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır. T8.3.4.9.Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar. T8.3.4.10. Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar. T8.3.4.11. Metne uygun bir başlık belirler. T8.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler
---	---	---	---	--	--	---	--

				<p>tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işareti, noktalı virgül ve köşeli ayraç uygun yerde/doğru kullanır.</p> <p>T5.3.8. Soru ekini, “de” ve “ki” bağlaçlarını, sayıları, kısaltmaları, pekiştirmeli sözleri doğru yazar; satır sonunda kelimeleri uygun şekilde böler.</p> <p>T5.3.9. Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri, çoğul eki, ilgi hâli) ve yapım eklerini doğru kullanır.</p> <p>T5.3.10. İsim, isim tamlaması, sıfat ve sıfat tamlamalarını cümledeki işlevlerine uygun kullanır.</p> <p>T5.3.11. Yazdıklarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.</p> <p>T5.3.12. Yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar/düzenler.</p> <p>T5.3.13. Yazdıklarını yazılı/basılı olarak veya imkân ve fırsatlar ölçüsünde çoklu medya ortamlarını kullanarak paylaşır.</p>	<p>ünlemleri cümledeki işlevlerine uygun kullanır.</p> <p>T6.3.8. Yazma çalışmalarında, kaynaştırma (y, ş, s, n) harflerini doğru kullanır.</p> <p>T6.3.9. Yazdıklarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.</p> <p>T6.3.10. Yapım eklerini bilir; basit, birleşik ve türemiş sözcükleri ayırt eder.</p> <p>T6.3.11. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik ve görseller kullanır.</p> <p>T6.3.12. Metin yazımında özgünlük, yalınlık, duruluk, açıklık ve akıcılık özelliklerini kullanır.</p> <p>T6.3.13. Yazdıklarını gözden geçirir.</p> <p><i>Anlam bütünlüğünü bozan ifadeleri belirlemesi ve düzeltmesi sağlanır. Ancak kavramsal olarak anlatım bozukluğu içeriğine girilmez.</i></p>	<p>belirler.</p> <p>T7.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.</p> <p>T7.3.6. Düş gücünü kullanarak şiir veya fantastik metin yazar.</p> <p>T7.3.7. Çekim eklerini (kişi ekleri, haber ve dilek kipleri) ve yapım eklerini doğru kullanır.</p> <p>T7.3.8. Fiilin cümleye kattığı anlam özelliklerini, ek fiilli ve zarfları cümledeki işlevlerine uygun kullanır.</p> <p>T7.3.9. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik, görseller ve diğer çoklu medya öğelerini kullanır.</p> <p>T7.3.10. Metin yazımında özgünlük, yalınlık, duruluk, açıklık ve akıcılık özelliklerini kullanır.</p> <p>T7.3.11. Yazdıklarını gözden geçirir.</p> <p><i>Anlam bütünlüğünü bozan ifadeleri belirlemesi ve düzeltmesi sağlanır. Anlama dayalı anlatım bozuklukları ile sınırlı tutulur.</i></p>	<p>ve özdeyişler kullanır.</p> <p>T8.3.6. Düş gücünü kullanarak şiir veya fantastik metin yazar.</p> <p>T8.3.7. Dil bilgisine dayalı anlatım bozukluklarının farkına varır.</p> <p>T8.3.8. Cümlenin öğelerini bilir.</p> <p>T8.3.9. Fiilimsileri cümledeki işlevine uygun olarak kullanılır.</p> <p>T8.3.10. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik, görseller ve diğer çoklu medya öğelerini kullanır.</p> <p>T8.3.11. Metin yazımında özgünlük, yalınlık, duruluk, açıklık ve akıcılık özelliklerini kullanır.</p> <p>T8.3.12. Yazdıklarını gözden geçirir.</p> <p><i>Anlam ve yapıya dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.</i></p>
--	--	--	--	---	---	---	--

